

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНЦИЭЛИ

2017 сыл
Бэс ыйын
16 күнэ
Бээтинсэ
№ 52 (10604)

12+

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭБЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Бэс ыйын 12 күнүгэр Россия күнүн Ленскэй нэһилиэккэ государственной уонна политической деятель И.Е. Винокуров скверигэр үөрүүлээх быһыыга-майгыга бэлиэтээтилэр. Тэрээһингэ улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы И.И. Сивцева, нэһиликнээ, лаабыр оҕолоро кытыны ыллылар.

Улуус баһылыгын тыа хаһаайыстыбатыгар солбуйааччы Е.Е. Гоголев иһитинэрибинэн, бэс ыйын 8 күнүнээри туругунан ыһы үлэтигэр 1071 гектарга сүөһү аһылыга, 167 гектарга туорахтаах культураны ыспыттар, 83 гектарга оҕурут аһа уонна 491 гектарга хортуоппуй олордубуттар.

Нам улууһунаагы розпотребнадзор салаатынан 1 ыкка, 1 клецкэ ытыттары, 4 ветрянка бэлиэтэммит. Клещ Нам улууһугар 2013 сылтан баара бэлиэтэммит. 2013 с. – 1, 2014 с. – 2, 2015-16 сс. – 1-дии клецкэ ытыттары түбэлтэтэ тахсыбыт. Былырын өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн 360 киһини клецкэ ытырбыт.

Государственной уонна политической деятель М.К. Аммосов төрөөбүтэ 120, Саха сирэ Россия судаарыстыбатыгар холбоспота 385, Саха АССР төрүттэммитэ 95, СӨ Конституцията ылылыбыта 25 сылларыгар, дойдуга Экология, Өрөспүүбүлүкэ Эдэр ыччат сылыгар аналлаах үрүн тунах ыһыах буолар сирдэригэр Хатырыкка уонна Ленскэй нэһилиэктергэ, «Ус хатынча» паарканы өрөмүөннүүр үлэлэри быталлар.

Улуус саамай кырдыаас үөрэбин кыһата И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолата 145 сыллаах юбилейин бэлиэтээтэ. Быһылы үөрэх дьылын 662 оҕо үөрэнэн түмүктээбит. Онтон 48 үөрэнээччи үөрэх туйгуна, 206 оҕо «5», «4» сыанаҕа үөрэнэллэр. Оскуола коллектива 103 киһилээх. Оскуоланы 25 үөрэнээччи бүтэрээри БКЭ туттара сылдьаллар.

Спорт салаатыгар, Үөһээ Бүлүүгэ ытытыллыахтаах «Манчары ооньуута» спартакиадаҕа кыттар путевка ылы иһин күрэхтэһиллэрэ түмүктэммит. Нам улууһуттан – уопсайа 98 спортсмен кыттар буолбут.

Бэлиэтэнэ С. АРГУНОВ

Тыа сиригэр — дохуоттаах үлэни

Оччоттон баччаанга диэри сайылыкпыт барахсан сырдыкка-кэрэбэ, үүнүүгэ-сайдыыга, дьонун олоххо тартыһа саха киһитин кутун тутар, сүргэтин көтөбөр, көмүс көлөһүнүн тилиннэрэр, этинсинин чэбдигирдэр, арчылыыр, сомоҕолуур ытык сирбитинэн буолар. Киһи дьону-сэргэни угуйар сүдү күүстээх. Путевканын кэлбит кыргыттар мантан дьоллорун булаллар. Дьэ, ол иһин дьон өбүгэ үтүө үгэһин салҕаан, саас ахсын сылгы, ынах сүөһүнү үүрэн, үөрө-көтө сайылыгы тахсан эрдэхтэрэ.

баар. Олор истэригэр 6 бааһынай хаһаайыстыба. Бэс ыйын 1 күнүнээри туругунан, 481 ынах сүөһүлээхпит. Итинтэн 153 ынар ынахтаахпыт. Сылгыбыт уопсай ахсаана 604 төбөбө тийдэ, о.и. биэ ахсаана 193. Ынах сүөһү 45%, сылгы биэс гыммытыттан биһирин бааһынай хаһаайыстыбалар көрөн-истэн олоролор. 97 ныйрэй төрөөтө. Сыл саҕаланыабыттан 1 ынахтан (ортогунан) 5 литирэ үүтү ыатыбыт. 5 ыйга валовайынан 278 тонна үүт ыанна. Сайылыкка «Истэр» б/х (сал. М.И. Алексеева-1) көһөн табыста. Нэһилиэккэ сүөһүнү хаһаайыстыбалартан тутан, олоорор-астыыр сыах былырын тутулан үлэли турар. Оҕурут

САЙЫЛЫК АХТЫЛБАНА

НИКОЛЬСКАЙГА

Бу күннэргэ Никольскай, Хамаҕатта сайылыктарыгар тахсан дьон, хаһаайыстыбалар хайдах тэринэн сайылаан эрэллэрин билсэн кэллим.

Сайылыктары кэрийибин Никольскай нэһилиэк баһылыга Руслан Ипполитовы уонна тыа хаһаайыстыбатын специалиһа Александр Протопоповы кытта көрсүһүүтөн саҕалаатым. Дьонум баар балаһыаньаны манньк сэхэргэтиллэр:

- Нэһилиэккэ 7 урбаанныт

аһын уураар-харайар улахан 1000 тонналаах объекты туттары сылдьабыт. Бу икки объекты «Эрэл» ТХПК туттарда, туттарыахтаах. Ыччат сүөһүнү көрүүнэн, төлөһүтүүнэн дьарыктанар бааһынай хаһаайыстыба (Айаал, Мария Алексеевтар) быйыл сана хотон туттар былааннаахтар. Быйыл «Эрэл» ТХПК иһинэн тэриллибит «Эрэл-Агро» ХЭТ (сал. К.Н. Протопопов) 70 гектар иэннээх бааһынаы чөлүгэр түһэригэ ылсан үлэлибэ.

Нэһилиэк салайааччыларын кытта сэхэргэһэн баран,

Үчүгэи үтүктүүххэ, үөдүтүүххэ

САНА САБАЛААҤЫН

«Россия ийэлэрэ» улуустаагы филиалын кытта тэҥнэ үлэлиир сыаллаах ыам ыйыгар нэһилиэкпит иһигэр дьахтар сэбиэтин кытта «Матери России» общественной хамсааһыны тэрийдибит.

Бастакы үлэбитинэн «Оскуоланы бүтэрээччи» диэн акцияны тэрийи буолла. 5 кысыска спонсордары кэпсэтэн, «Тигэх чуораан» бырааһынньыгар, сертификатары туттардыбыт. Иистэннэн А.К. Константинова оскуола выпускницагыгар Корякина Таяҕа былааччыһыны босхо тигэн биэрдэ. Па-

римахердар К.С. Чичигинарова уонна О.И. Тихонова Попова Снежанаҕа уонна Евченко Сабринаҕа бүрүчүөскэлэрин босхо онордулар. Протопопова Намынаҕа С.Р. Васильева маникюр (шеллак) уонна профессиональной визажист И.И. Ховрова Новгородова Варяҕа кэрэ сэбэрэтин буор-босхо онорон, тупсаран биэрдилэр. Спонсордаабыт дьоммутугар барҕа махталбытын тиэрдэбит.

Д.Д. ЖИРКОВА, 1 Хомуस्ताах нэһилиэгин «Россия ийэлэрэ» общественной хамсааһын председателэ

сайылыктарга айаннаатым. Бөһүөлөктөн тахсан иһэн «Сэргэ» б/х (сал. В.А. Герасимов) тутта сылдьар 100 төбө ыанньык сүөһү турар толору механизациялаах хотонугар, сана тутулан бүтэн эрэр 3 квартиралаах дьизитигэр таарыйдым.

Олус бөҕө-таҕа, киэн-куон хотон тутулла турар эбит. Барыта ситтэһинэ үлэһиттэр абыраныһыктар. Манна урбаанныт Д.В. Москвитин биригээдэтэ, 3 киһи (Дмитрий Москвитин, Михаил Быканов, Михаил Москвитин) үлэли сылдьар. Киһилэр бу ый 26 чыһылыгыгар диэри хотон муостатын тэлэтиэхтээхтэр, сүөһү баайар, уулуур, ыыр тэриллэрин танан туруоруохтаахтар уо.д.а. үлэлэри ситэриэхтээхтэр эбит. Тутуунаан дьарыктаммыт, араас үлэбэ эриллибит-мускуллубут дьон) туруммуттар: «Бириэмэ төһө да ыгымын иһин, болдьообут кэмнэригэр объекты ситэрин туттарыахпыт», - дэһэллэр. Санаалара бөҕөх. Бу күн биһиги улууспутугар РФ тыатын хаһаайыстыбатын министриэ Александр Николаевич Ткачев тахса сылдьыахтаах, тыабыт хаһаайыстыбатыгар ытыллар үлэлэри кытта билсээхтээх. Киһиэхэ «Сэргэлээх» б/х бу сана хотонун көрдөрүүнү былаанныллар.

ХАМАҔАТТАҒА

Бу күн 5 сайылыкка сырытым. Олортон үһүгэр эрэ сайылыгы тахсыбыттар. Тиргэлээх уонна Хопголоох диэн хаарыан сайылыктар бырабыллыбыттары араатан ыһыллан-тобуллан, иччитэхсийэн, күрүөтэ-хаһаата синнэн, киһи кута-сүрэ тохтообот сиригэр кубуллуйан, киһи эрэ хараастаах дьулаан көстүүлэнэн тураллар. Совхозтар баар эрдэхтэринэ кутулан, дэхсиллэнэн онгоһуллубут сайылыктарга тиэрдэр, сибээстиир суол көрүлүбүтэ ыраатан, киһи суоллаахпын диэн арбаммат туруктаммыт.

Быһыттаах. Бу сайылыкка «Сэргэ» б/х үлэһиттэрэ сайылыгы тахсыбыттар. Коллективы

ферма старшайа, осеменатор Анна Николаевна Петрова салайар. Ыанньыксыттар: М.П. Попова (наставник, үлэ ветерана, бастыг үлэһит), М.В. Попова уонна М.А. Шишкина. Бостууктара Г.А. Кононов (үлэ ветерана, бу хаһаайыстыбаҕа 10-тан тахса сыл үлэһит). Ньирэйдэри Т.И. Охлопкова көрөр эбит. Үлэһиттэр бары сүргэлэрэ көтөбүлүн, тигинэччи үлэһит-хамсы сылдьаллар. Манна үрдүк күүрүүлээх эл. уот ситимэ тардыллыбыт буолан, ынабы ыыр аппараты туһаналлар. Ыабыт үттэрэ анал установкадан тутта сойтуллар. «Эрэллэр» күн ахсын ыабыт үттэрин ылан иһэллэр. Бу сайылыкка билигин күнүгэ 70 ынахтан 500-тэн тахса литирэ үүтү ыыллар. 64 ныйрэй төрөөбүт. Владимир Афанасьевич быйыл 3 ыанньыксытын профилакторийга ытан сыннаабыт. Хамаһы үчүгэйдик төлүүр, үлэһит, олоор усулуобуйаларын өрүү көрөр-истэр, дьонугар араас материальной көмөнү чаастык онорор эбит. Үлэһиттэрэ ол иһин махтаналлар, салайааччыларын астыналлар.

Быһыттаах күлэ (Эбэ). Манна нэдиэлэ анараа өттүгэр «Истэр» уонна «М.И. Алексеева» бааһынай хаһаайыстыбалара көһөн тахсыбыттар. 40 ынах ынахтаахтар. 33 ныйрэйдээхтэр. Сотору 1 ынах төрүүхтээх. Сайылыкка тахсыахтарыттан үттэрэ эбиллибит. Күнүгэ 200-тэн тахса литирэ үүтү ыыллар эбит. Сайылык киһи ситимиттэн уоттаах, хаһаайыстыба ынабы ыыр, үүтү сойутар тэриллээх. Сойутуллубут үүтү күн ахсын үүтү тутар пуунга ытан иһэллэр эбит. Бостууктара М.В. Каратаев бу хаһаайыстыбаҕа киһирэн үлэлэбитэ ырааптыт. Киһи манна тутаах үлэһит. Ыччат сүөһүнү, ныйрэйдэри Мария, Айаал Алексеевтар ылан, көрө-истэ сылдьаллар. Бу сайылык дьон «элбэх үүтү ытарбыт, сүөһүнү төлөһүтэрбит» диэн бигэ санаалаах иллээхтик үлэли-хамсы сылдьаллар.

И. ИВАНОВ
(Бүтүүтэ бэчээттэни)

СУРУТУУ - 2017

«Энсиэли», «Кыым» уонна «Туймаада» хаһыаттарга «Энсиэли-post» почтальоннарынан уонна редакцияҕа бэйэтигэр 2017 сыл иккис аҥарыгар сурутуу ытыллар.

«Кыымга»:
6 ыйга — 670 солк.;
3 ыйга — 335 солк.;
1 ыйга — 112 солк.

«Туймаадаҕа»:
6 ыйга — 1100 солк.;
3 ыйга — 550 солк.;
1 ыйга — 183 солк.

«Энсиэлигэ»:
6 ыйга — 600 солк.;
3 ыйга — 300 солк.;
1 ыйга — 100 солк.

Улуус киһинигэр сурутууну уонна тиэрдиини 5 почтальон хаачыһар. Ол курдук:

1. Ульяна Алексеева — «Север-1», «Север-2» мкр. И. Винокуров уул. илин энэрин хабар. 89681500499 тел.
2. Анна Слепцова — «Көччү», «Север-5», Ст. Платонов уул. сорҕото киһирэр. 89659972831 тел.
3. Александра Ядрихинская — Нам сэл. киһи өттө киһирэр. 89142279257 тел.
4. Игорь Винокуров — Салбанскай уул. арҕаа энэргэ киһирэр. 89248690258 тел.
5. Николай Рыкунов — НПК-тан саҕалаан Даадар. Нэлэгэр мкр.-нар киһирэллэр. 89245634837 тел.

Бу нүөмэрдэргэ эрийэн суруттарар санаагытын этин, оччобуна «Энсиэли-post» почтальоннара дьэбэтигэр, биһитэр үлэбитигэр тийиэн, «Энсиэли», «Кыым» уонна «Туймаада» хаһыаттарга сурутуохтара, от ыйын 1 күнүттэн аадырыска тиэрдиллэр.

«Энсиэли» хаһыат цифровой көрүгэр сурутуу

«Энсиэли» хаһыакка 2017 сыл иккис аҥарыгар сурутуу ытыллар. Редакцияҕа кэлэн дуоҕабар түһэриллэр, сурутууну төлөнөр, электроннай почта аадырыһа тиксэриллэр. Хаһыат PDF форматынан ааҕааччыга тиэрдиллэр.

Намнаабы приют 15 сылыгар

Нам улууһугар 2002 сыл ыам ыйыгар Саха республикатын правительствотын 225 №-дээх дьаһалыгар олохторун, көрүүтэ-истиитэ суох хаалбыт, олох араас ыраахан түгэннэригэр түбэспит оҕолору көрөр-истэр, араас хайысхалаах көмөнү онорор сыллаах, саастарын ситэ илик оҕолорго аһаҕаһыт 15 миэстэлээх «Оҕо приюта» урукку ПМК хонтуруатын сэргүтүт, үлэтин саҕалаабыта. Директорынан күн бүгүнүгэр диэри Маркова Любовь Михайловна таһаарылаахтык, ис санаатын ууран туран үлэлиир.

алет, оҕолору приемнуур туспа хос тупшуппут. УАЗ массыына, дьэ кинотеатра, компьютернай техника, суунар кабина атыылаһыһыт. Таһырдыа сынньанарга аналлаах тутуу, стрит-болл былаһаакката онорбуһупт. 2016 сыллаахха сана модульнай хоҕоолунай үлэҕэ кирибитэ. Кэлэр өттүгэр саҕа дьэ, саха балаҕана, спорт былаһаакката тутулуон баҕарабыт.

Бүгүнгү үөрүүлээх күнү ситиһилэрдээх көрүстүбүт. Ол курдук, 2004 с. «Лучшее учреждение» аат иҕэрэлибитэ, 2011, 2014 сс. республикатааҕы «Лучшая профилактическая программа» күрэххэ 1-кы м., 2012 с. республикатааҕы «Сердце отдаю детям» социальной бырайыактар

солимп» диэн математической олимпиадаҕа 1-кы миэстэни ылан үөрдүбүтэ.»

Варламова Нюргуяна Константиновна, соц. педагог: «Дьэ көргөн киинин иһинэн олох ыраахтарыгар түбэспит дьахталлары өйүүр сыллаах «Ариадна» диэн кулуубу тэрийбиһипт. Аппааны нэһилиэтин аҕаларын сөбүстүтүн кытта эдэр байыас куурсун ытабыт. А.Ф. Тохтобин бистэлиэтинэн, саанан ытарга үөрэтэр. «Две звезды» диэн күрэхпитигэр төрөппүт оҕотунаан сөбүлээн кыттар. 2014 с. оҕо иитэр дьэ көргөн күрэххэ гран-при ылбыһыт. 2016 с. Аҕа күрэххэ республикаҕа бастаабыһыт. Дьэ элэринэн сылдьан, төрөппүттэри кытта кэпсэтэбит,

Мин манньк этиилээхпин

САНААБЫН ЭТЭБИН

Улууспут киинигэр Намга, Доҕордоһуу болуоссатыгар мустан, Россия күнүн нуучча-саха дэспээккэ ырыа-тойук аргыстаах көрүстүбүт. И.Е. Винокуров скверигэр мустан, киһи олохун, үлэтин туһунан иһиттибит, ырыа ылланна, хоһоон этилиннэ, сибэки уурулуна. Салгыы Доҕордоһуу болуоссатыгар кэлэн кэнсиэр көрдүбүт. «Коробейники», «Ивушка», «Нива» нуучча норуоднай ырыаларын ансаамбыллара Россия өрөгөй ырыатын, сахалыы-нууччалыы ырыалары ыллаатыбыт.

Омос көрүүгэ барыта үчүгэй бөҕө курдуга да, киһи харааста көрөрө суох буолбатах эбит. И.Е. Винокуров скверин стэндэтин үрдүнэн бороубат бөҕө ииллибит остуолбата туох да кэрэ көстүүнү бизрбэт эбит. Арааһа,

үгүс үлэлээх, элбэҕи «эрэннэр» остуолба курдук көстөр. Маны хаптаһыннары кэккэлэтэн, ортотугар сэргэ онорон хаххалатар киһи, арааһа киһи хараҕар наһаа хатанья суоҕа буолуо. Эбиитин эргэ сарайдар эһэн эрдэхтэрэ.

Онтон кэнсиэр туһунан аҕыннахха, былырын кырдыаҕастар ыһахтарыгар араас омук таҕастаах үгүһүттэр да, ырыаһыттар да нэһилиэктэртэн кэлбиттэр этэ. Бу кэнсиэрдэргэ кинилэри эмиз ыгыран аҕалыттар буоллар...

Түмүкпэр, кэнсиэри иилээн-саҕалаан ыһааччыларбыт маанытык таҕныбытара буоллар... Эдэр дьон инникитин көрүнэлэр ини диэн сүбэлээн, санаабын этэбин.

Т. НИКОЛЬСКАЯ

Кэрэ эйгэтигэр

КӨРӨӨЧЧҮ КЭРЭХСЭЭТЭ

Бэс ыйын 1 күнүгэр А.Ф. Шестаков аатынан сынньалаҥ киинигэр «Үңкүү, үңкүү» диэн пааранан үңкүү бырайыагын иккис күрэххэ буолан ааста. Быйылгы күрэхтэһингэ Нам улууһун хореографтарын кытта үлэ араас эйгэтигэр үлэлиир ыччат баальнай үңкүү арааһын пааранан үңкүүлээн көрдөрдүлэр.

Кулууп саалатын иһэ ньиригэрдээх музыкаттан биир кэм дьиһигийэр. Сыана араас уотунан-күөһүнэн күлүмнүүр. Хомоҕой, ылбаҕай тыллаах ыһааччыларбыт Афанасий Татаинов, Алексей Кривогорницын күрэххэ кыттыахтаах түөрт паараны көрөөччүлэр ытыстарын таһыныларынан уонна музыка доһууолуунан сыанаҕа ыгыран таһааран билиһиннэрдилэр. Ол кэннигитин, пааралар бары да олус сэргэтик туттан-хаптан, хамсаан-имсээн «Джайф» афроамериканскай үңкүүнү көрдөрөн, бу күрэх хатыһылаах буолар чинчилээгин биллэрдилэр.

Үңкүүлээбит пааралары билиһиннэрбим. Бастагы паара: Эльвира Тюкянова (И.Е. Винокуров аатынан Намнааҕы педколледж үөрэх-иити чааһыгар отдел секретара) уонна Арсен Софронов (З.П. Винокуров аатынан Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолатын хореограба), иккис паара: Марат Петров («Ленский нэһилиэк» МТ дьаһалтатын ыччаты кытта үлэҕэ специалиһа) уонна Мария Парникова (А.Ф. Шестаков аатынан СК методиха, хореограба), үһүс паара: Анна Созонова («Энсиэли» хаһыат редакциятын корреспондента) уонна Михаил Макаров (Бөгүн «Айылгы» СК директора, хореограф), төрдүс паара: Сергей Софронов («Сахатранснефтегаз» слесара) уонна Маргарита Шамаева (И.С. Охлопков аатынан Модут СК хореограба).

Кыттааччылар музыка алыптаах дорҕоонугар уйдаран тахсаннар утуу-субуу бытаан вальс, румба, танго, венскэй вальс үңкүүлэри көрөөччүнү астын-

нарадык, өртөн үңкүүлүүр дьон курдук, үңкүүлээн көрдөрдүлэр. Куоталаһы түмүгүнэн үңкүүһүтүгэр манньк номинациялар тигистилэр: «Бастың образ» номинация хаһаайттарынан Эльвира Тюкянова уонна Арсен Софронов, «Оригинальность замысла» - Сергей Софронов уонна Маргарита Шамаева, «Лучший сюжетный танец» - Анна Созонова уонна Михаил Макаров, «Көрөөччүлэр биһирэбиллэрэ» - Марат Петров уонна Мария Парникова.

«Намга үңкүү» бырайыак иккис күрэхтин кыайылаахтарынан Марат Петров уонна Мария Парникова пааралара ааттанна.

Бачча үчүгэй күрэхтэһини көрө 20-тэн эрэ тахса киһи кэллэ. Ол да буоллар, тэрийээччилэр санааларын түһэрбэттэр. Кэлэр күрэхтэһинилэргэ кыттааччы да, көрөөччү да элбэ диэн эрэннэллэр.

Бу күрэхтэһини дьүүллүүр сүбэтигэр үлэлээтилэр: Надежда Москвитина — СР культуратын туйгуна, «Ручеек» Россия оҕо образцовый үңкүү коллективин салайааччыта; Саргылана Кудрина — СР культуратын туйгуна, идэтибит хореограф, З.П. Винокуров аатынан Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолатын преподавателэ, «Грация» бальнай үңкүү коллективин салайааччыта; Евгения Никифорова — Н.С. Охлопков аатынан улуустааҕы гимназия «Стремление» үңкүү бөлүгүн салайааччыта, «Намга үңкүү» бырайыак бастагы күрэхтин кыайылааҕа.

Бырайыак тэрийээччилэрэ куюнкууска кыттыбыттарга, Александр Колмогоровка («Саха» НКИК Намнааҕы филиалын редактора), Юлия Жергинаҕа (ыччат уонна дьэ көргөн политикатын управлениетын кыл. специалиһа) уонна спонсордаабыт культура управлениетыгар барҕа махталларын биллэрэллэр.

И. ИВАНОВ

СҮРЭХПИТ СЫЛААҤЫН - ОҔОЛОРГО

Оҕо уонна дьэ көргөн-нэ социальной көмөнү сүрүннүүр сыалтан, 2008 сыллаахха оҕо приютун уонна дьэ көргөн кииннэрин холбоон, Намнааҕы саастарын ситэ илик оҕолору реабилитациялыыр киин тэриллитэ. Быйыл, бэс ыйыгар, киин тэриллитэ 15 сылын туолар.

Бу күнүгэр тэрилтэ тутуах үлэһиттэрин кытта үлэ-хамнас хайдах салаллан баран иһэрин кэпсэттибит.

Маркова Любовь Михайловна, директор: «Биһиэхэ оҕо араас биричиинэлэринэн кириэр: социальнай, ис дьыала, үөрэх, до-руобуйа харыстабылын, уопас-тыбаннай тэрилтэлэрин, опека уонна попечительство уорганнарын туруорсууларынан эбэтэр төрөппүттэр, оҕолор бэйэлэрин көрдөһүүлэринэн. Ааспыт 2016 сылы ылан көрдөххө, ордук элбэтик опека уонна попечительство отделын (18 оҕо) уонна төрөппүттэр, саастарын ситэ илик оҕолор сокуоннай бэрэстэбиитэлэрин (35 оҕо) туруорсууларынан кириэрлэр.

Оҕолор күнүгэ 5-тэ минньигэс аһы аһаан, сылаастык утуйан, күнүстэри-түүннэри иитээччи, медик көмөлөрүн ылан, айгыраабыт уйулдалара бөҕөрүүтү, чөлүгэр туйуһу. Уопуттаах иитээччилэр, психолог, педагог араас иитэр-үөрэтэр үлэлэри ыыталлар. Кинилэргэ көмөлөһөөччүлэр тирэх буолаллар.

Биһиги күннээҕи үлэбитигэр, араас кыһалдаларбытыгар өйөбүл буолар амарах санаалаах попечителлэригэр: «Глория-джинс» маҕ. (Л.Е. Иванова), Намнааҕы педколледжка (дир. Н. П. Мурукучаева), Бөгүн нэһ. баһ. М.В. Макаровка, Е.Э. Бурнашоваҕа, «Светлана» маҕ. (С.И. Макарова), «Сардаана» кафеҕа (В.Е. Филиппова), «Дьулус» б/х (М.П. Сивцев), урбаан-ныт В.С. Новгородоваҕа, «Бизнес-инкубатор» менеджэригэр М.С. Тарабукинаҕа, оскуола салайааччыларыгар, улуус маҕаһыһынарыгар махталбыт улахан.

Тэрилтэбит дьэ ула-та табыгастаах буоларыгар үлэлэһэбит. Ол курдук, гараж, куухуна, ысхылаат, сылаас ту-

күрэхтэригэр суперноминация ылбыһыт, 2016 с. Саха сири-нээҕи саастарын ситэ илик оҕолор уонна кинилэр бырааптарың көмүскүүр комиссия бочуоттаах кинигэтигэр кирибиһипт.»

Потапов Данил Иннокентьевич, 1-кы категориялаах иитээччи: «15-с сылын иитээчинэн үлэлиибин. 3 эр дьон иитээччи оҕолору күнүстэри-түүннэри көрөбүт-истэбит. Үөрэхтэрин хонтуруоллуубут, дьэ үлэлэрин онорторобут, оҕо саадтарыгар сылдьар кырачааннарбытыгар хоһоон, ырыа үөрэтэбит.

2006 сылтан «Намчаан» цирковой студияны салайабын. Сыл аайы республикатааҕы «Мамонтенок» фестивалга ситиһилээхтик кыттыбыт. Былырынныттан фокуска эрчийэммин, оҕолорум кыралан ситиһиллэннэр. Ол курдук, Кылтасов Леонтий 2015 с. улуустааҕы «Фейерверк талантов» күрэххэ «Лучшее цирковое представление» анал ааты, 2016 с. республикатааҕы «Мамонтенок Kidz-2016» фестиваль-күрэххэ Россия үтүөлээх артыһа Анатолий Лященко анал биричиин ылбыта. Дьокуускай куоракка ытыллыбыт аан дойдутааҕы «Мамонтенок» цирковой фестивалга кыттыбыта. Сочига, лаа-дырга фокус көрдөрөн дьону сөхтөрбүтэ. Быйыл Нам 1-кы №-дээх оскуолатын 6 «г» кылааһын үөрэнээччитэ Сивцев Слава улуустааҕы «Фейерверк талантов» күрэххэ «Лучшее цирковое представление» ааты ылбыта. Республикаҕа 200-кэ кыттааччыттан 15 чулуу иһигэр кириэн, финалга тахсан, гала-кэнсиэргэ кыттар чизэскэ тиксибитэ. Саха норуодунай артыһа Дмитрий Колосов анал биричиинэн бэлитээбитэ.

Маны сэргэ «Аккорд» гитаранан ырыа куруһуонун салайабын. Бу күнүн Намнааҕы пед. колледж оскуола-саада ыһыһыт «Прояви себя» талааны арыйар куюнкуруһугар Мирослав, Нарыйа Неустроевтар 1, 2 миэстэни ылбытара.

8 кылаас үөрэнээччитэ Жиркова Янаны дьанырдаахтык бэлэмнээммит, кэҕэхтэн ытыллыбыт Бүтүн Россиятааҕы «Ру-

сүбэлибит, өйдөтөр-сэрэтэр үлэни ытабыт, оскуолаларынан, нэһилиэктэргэ араас хабааннаах психологической, педагогической көмөлөрү оноробут. «Ответственное родительство» диэн лекторий үлэлэтэбит. Бу лекторий сыала-соруга — төрөппүткэ оҕону иитэригэр быһааччы көмөнү оноруу. Оҕо хабардык сыһыаннаһыны утарар, бэйэҕэ тиийинииттэн быһанар буортулаах дьайыларган сэрэнэр, чөл олоҕу тутуһар өйү-санааны иитигэ элбэх үлэ ыһытылар.

Саастарын ситэ илик оҕолор көрүүтэ-истиитэ суох хаалбаттарын иннигэр туруулаһан үлэлиир тэрилтэлэри, нэһилиэктэр дьаһалталарын, оскуолалары кытта ыкса сибээстээхтик үлэлиибит.»

Кокарева Сахаяна Михайловна, педагог-психолог: «Биһиэхэ 3-18 диэри саастаах уйулдалара хамсаабыт, улахан дьонтон куттана сылдьар, кырыктаах сыһыанна үөрэммит, киһини кытта сатаан кэспэпэт оҕолор кириэрлэр. Кэлинни сылларга төрөппүт хаҕыс сыһыантан уйулдалара хамсаабыт оҕолор элбээтилэр. Бастаан, оҕо уйулдатын туругун көрөбүн. «Волна» диэн компьютер программатынан истэн, көрөн үөрэнэр дьарыктары туһанабыт. Массажтыыр тэрилинэн этин-хаанын уоскутан эмтиибит. Кыра оҕолорго «Все цвета радуги» диэн программаны уруһуй дьарыгын ытабын.

Силиэстийэлиир комитеты, ПДН-ы кытта ыкса сибээстээхтик үлэлиибит. Оҕолору суукка арыаллыбыт. Бэс ыйыттан оҕо иитэр дьэ көргөттөр оскуолаларын ытабыт.

Дьарыктарбар оҕолор сөбүлээн сылдьаллар. Итиллээччилэри телефонунан, ватсабынан куруук билсэллэр, сүбэ ыаллар. Оҕолор үөрэххэ кириэн этэнгэ сырыттаһтарына, төрөппүттэр махтаналлар.

Оҕолорбут үлэ, социальной сайдыы министрствота анаабыт путевкаларынан республика тас өттүгэр сынньаналлар. Ол курдук, быйыл 2 оҕо бэс ыйыгар Туапсе куоракка сынньаннаҕа.»

Анастасия КОРЯКИНА

Санаа тумулуга

Үөрүү буолбатах дуо — эмиэ Кыайы! Өйдүүгүт, аҕыйах сыллаабыта эрэ этэ дии — кырачаан оҕолор Сайыыналаах Ньургуйаана олох кыра саастарыттан дубат ооньуутун алыптаах уутугар умсугуйан умсубуттарың? Сындалдьаннаахтык дьаныһан туран дьарыктаныы түмүгүр устуна үһүс күүрүйдэр күүрүйдүн, көттөр көтөн, үрдүктөн үрдүк чыпчаалы дабайан испиттэрин...

Ол бэйэлэрэ билигин номнуо үрдүк үөрэхтэнэн бэйэлэрин көрүнэр үтүө үлэһит, республикаҕа биһир бастыгнар ахсааннарыгар сылдьар спортсменнарынан үүнэн табыстылар. Бар дьонноругар намнары кизэн сиргэ аатырда сылдьаллара олус да үөрүүлэх. Аан дойду чемпионкалар, норуоттар икки ардыларынааҕы кылаастаах спорт маастардара Попова Сайыына, Азарова Ньургуйаана ситиһиллэрэ

Эрдэйдээх этигэс

2014 сыллаахха Намна Саха сирин норуоттарын VI спортивнай ооньууларга ытыллыбыта, улус киинигэр бэртээхэй спортивнай комплекс дьэндэйбит. Бу ооньуулар ЭНСИЭЛИ хочотугар физическэй культура уонна спорт сайдытыгар улахан хамсааһыны таһарбыттары саарбаҕа суох. Билигин ЭНСИЭЛИ хочотун спортсменнара спорт үгүс көрүгнэригэр республикаҕа инники күөҥгэ тахсыбыттарын сэргии, кэрэхсии истэбин. Ол тыһан баран, барыта эриэ-дэхси буолбатах.

ЧЕМПИОНАТТАН СИЭТТЭРЭН

бу барыта — Нам улууһун дьонно-сэргэтэ, нэһиликтэр баһылыктара, тустаах тэрилтэлэр уонна саамай сүрүнэ — төрөппүттэрин истин үтүө өйбүллэринэн кизэн сиргэ табыстылар.

Кулун тутар ый ортотугар Дьокуускай куоракка «64» дубакка дьахталларга үрдүкү лигаҕа Саха республикатын чемпионата ытыллан түмүктэннэ. Чемпион үрдүк аатын кыахтаахтык Ньургуйаана Азарова (Нам) ылла. Иккис миэстэ Алена Большакова (Таатта), үһүс Наталия Шестакова (Таатта), коэффициенттэн кыра буолан, төрдүс миэстэни Сайыына Попова (Нам) ылла.

Бу чемпионатка өссө Намтан үөрэнээччилэргэ Россия үһүс призера Эмма Софронова кытан 12 (уон иккис) миэстэ буолла. Бу биһир дьобурдаах дубатчыт кыыспытыгар, дьэ, туох тиий-

бэтэ? Мин санаабар, турнирнай практикатын бэлэмэ ситэтэ суох.

Кэнники кэмгэ дубатчыт оҕолору Дьокуускай куоракка сотору-сотору ытыллар араас таһымнаах турнирдарга киллэрэн кытыннарар муода үөскээтэ. Оҕолор утарылаһааччыларын кытары тэҥнэ алтыһа сылдьар буоллахтарына уонна сырры аайы кизэн сиргэ баран, тугу үөрэппиккин барытын аһан биэри кедьүүстээх сайдыыга тирэдибэт. Спортсмен улахан күрэхтэһиилэр иннилэринэ бэйэтэ анал албастаах, бэйэтэ туһунан кистэлэнгээх буолара ордук ирдэнэр. Ангардас дубат теориятын дьэҥкэтик билии тутах.

Нам улууһугар дубакка күрэхтэһии кэлин олус аҕыйах. Оҕолор үгүс турнирнай практиканы миэстэтигэр төрөөбүт улустарыттан бигэ тирэх ылаалла-

рыгар кедьүүстээх үлэ эрэйиллэр. Манна дафатан эттэххэ, нэһиликтэртэн күрэхтэһиилэргэ кэлэн кытан куруук хотторор, бириистээх миэстэбэ тиксикэт оҕолор баар буолаллар. Оҕолор сүрдээх улахан баҕа санаалаах уонна ооньууларын туораттан көрдөххө дьобурдара, толкуйдуур сайдыылары үчүгэй да буоллар, анал тренердээх, бэйэлэриттэн быдан уопуттаах, психологическай өттүнэн барыстаах утарылаһааччыларыгар өрүү хоттороллоруттан уонна төрөппүттэрин да өттүлэриттэн кэлин самнан, дубат спордугуттан тэйэн хаалаллара хомолтолоох. Бу оҕолорго туһунан наардаан, боростуой дебюттары талан ооньоторбут буоллар. Туох барыта кыраттан сафаланар.

Инникитин үгэскэ олобуран кэлбит күрэхтэһиилэри тосту

уларытан, оҕолор турнирдарга бэрээдэктэнэн, барыларын биһиргэ буолбакка, сүрүнэ сайдыларын таһымнан сүүмэрдээн, арааран, тэрийэн ытыгыахха. Республикаҕа тугу, ханнык партиялары ооньууларын кэтээн үөрэтэн көрөн, онно ытыллар Улахан! турнирдарга бэлэмнэнэн, миэстэтигэр Нам улууһугар күрэхтэһиилэри элбэттиэххэ. Манна туһааннаах анал партиялары, дебюттары анализтаан ырытааһыннаах күрэхтэһиилэр олус да наадалар.

Түмүкүр, «Биһиги да улус-сабыгыгар күн тыгыа» дьээн эрэниэххэ. Улууска баар дубат аналитиктара, саастаах ветеран тренердэрибт туораттан көрөн кэтээн олобокко, уҥа-хангас арахсыбакка биһир сүбэни холбон бука бары түмсүөбүт.

И.И. ЛАВРЕНТЬЕВ, Нам улууһун дубатчыттарын түмсүүтүн салайааччыта, I Хомуустаах

төгүллээх мунутуур кыайылаабын буолар. Биһиги спортсменнарбыт: оҕолор, улахан дьон, бэтэрээннэр, доруобуйаларынан хааччахтаммыт дьон остуол тенниһин курдук уустук көрүгнэ Россияҕа ытыллар улахан түһүлгэлэргэ ситиһиллээхтик кыттар буоллуннар.

Оттон Нам улууһугар спорт бу көрүгүн сайдытытын турута хайдаһый? Үгүс өрөспүүбүлүкэ түһүлгэлэригэр ЭНСИЭЛИ хочотун аатын доржоонноохтук ааттатар дьонуннаах дьон бааллар. Ол курдук, Россияҕа бэтэрээннэр ортолоругар призердара

нер оҕолору бу көрүгнэ дьарыктыыр. 2016 сыл ахсынныгыгар Амма кыргыттары хамаанданан аан бастаан өрөспүүбүлүкэбэ II миэстэбэ тахсары ситиспиттэрэ, оттон биридииллэн күрэххэ Амма кыһа Айыына Петрова пьедестал иккис үктэлигэр тахсыбата.

VI ооньуулар кэннилэриттэн Нам КСК-тыгар 6 теннис остуола хаалбыта. Манньк үрдүк хаачыстыбалаах инвентар атын ханнык да улуска суох. Остуол тенниһин федерациятын туруорсуутунан, Намна остуол тенниһигэр штат тутан КСК баа-

Ус сыллаабыта «Спорт Якутии» уонна «Энсиэли» хаһыаттарыга «Турниру нужна поддержка» дьээн ыстатыйа суруйбутум. Онно бу турнири тохтотуман, улустуаабы спорткомитет иилэ хабан ылан, Нам сиригэр остуол тенниһигэр ытыллар софотох турнири салгыы ыттар наадалаабын ыйбытым. Ол да кэнниттэн улус спортивнай салалтата туох да хоруйу биэрэри наадалаабын аахпатаҕа.

2012-13 сс. И.Ю. Шапошников 25000 солк. хамнастаах (оччолорго ботуччу) остуол тенниһигэр оҕолору эрчийэр аатырбыта да,

Гаврильевичка туһаайан этиэхпин бафарабын. Эһиил VII ооньуулар программаларыгар бадминтон суох уонна өтөрүнэн киирбэтэ буолуо. Оттон остуол тенниһи куруутун баар буолуоҕа, тобо диэтэххэ, бу олимпийскай көрүг уонна биһиэхэ эрэ буолбакка, аан дойду үрдүнэн биһир саамай маассабай уонна убаастанар көрүг буолар.

МОК быһаарытынан хас сыл аайы муус устар 6 күнэ — остуол тенниһин бүтүн Аан дойдутаағы күнэ бэлиэтэнэр. Атын ханнык да спорт көрүгнэ бэйэтэ манньк анал бырааһынныгыга

ОСТУОЛ ТЕННИҺЭ ТОҒО УМНУЛУННА?

Урукку өттүгэр олус маассабай, дьон-сэргэ сөбүлээн дьарыктанар көрүгнэрэ — остуол тенниһэ бу улуска умнууга хаалбытын бэлиэтээн аһар товоостоох. Остуол тенниһэ — 1988 сылтан ыла олимпийскай көрүг. Аан дойду үрдүнэн саамай маассабай көрүгүнэн биллэр. Дьарыктанар кинитин ахсаанынан остуол тенниһэ футболу дафаны ыраафынан бырафар эбит. Ону тэҥинэн кини саамай боростуой, элбэх ороскуоту ирдээбэт көрүгүнэн буолар. Ол курдук, теннис остуолун ханна бафара: дьибэуокка, даачаҕа, үлэлиир, сынньанар сирдэргэ, культура уонна спорт тэрилтэлэригэр туруоран ооньуохха сөп. Бүтэһигэр, остуол тенниһэ саамай демократичнай көрүг дьээн этэллэр. ТоҒо диэтэххэ, бу көрүгүнэн уолдуун-кыыстыын, эдэрдиин-эмэнниин ким бафара дьарыктаныһан сөп.

Холобур быһытынан этэр буоллаахха, ыраах Муома улууһун Хонуутугар теннис энтузиаста Александр Слепцов кырачаан оҕо саадын итиллээччилэрин остуол тенниһигэр уһуйар. Кырачааннар теннис ракеткатын тутан баран, үөрэ-көтө үрүг мээчиги төттөрү-таары хатайдыллар. Оттон остуол тенниһинэн утумнаахтык дьарыктаныһы уһун үйэлэнини, чэгиэн-чэбдик буолууну мэкитиэлиир. Ол курдук, бу соторутааҕыта Бүлүү куоратыгар ытыллыбыт Окоемов турнирыгар уонтан тахса 70 сааһын ааспыт спорт бэтэрээннэрэ күрэхтэспиттэрэ. Кинилэртэн саамай афалара Бүлүүттэн сылдьар В.И. Николаев ааспыт сылга 78 (!) сааһын туолбута. Ол да гыннар, кини эдэрди эрчимнээх, сүүрү-көтө сылдьара кинини сөхтөрөр. Бу чөл, доруобай олоҕу өрө тутуу, спортивнай уһун үйэлэни чафылхай туоһута, үүнэр көлүөнэбэ үтүө холобур буолар.

Кэнники 5-6 сылларга бу көрүг республикаҕа тэтимнээхтик сайдар. Ол туоһунан оҕолорго да, улахан да дьонго Саха сирин хамаандата Уһук Илин федеральнай уокурукка инники күөҥгэ тахсыбыта буолар. Биһиги лидербыт, Ус Алдан Найахыттыгын төрүттээх, сахалартан бастакы маастар Василий Румянцев Уһук Илин уокурук үс

Евдокия Староватова, Елизавета Степанова, араас күрэхтэр элбэх төгүллээх кыайылаахтара Виктор Иванов, Иван Николаев, Дмитрий Никитин, Любовь Бесчетнова, Татьяна Чекурова о.д.а. ааттарын ааттаталыахха сөп. Оттон бу сааһырбыт дьон оргууй афай остуол тенниһиттэн туоруур түгэннэригэр Нам чиеһин ким көмүскүүр?

Хомойуох иһин, кинилэри бу көрүгнэ дьонуннаахтык солбуйуох дьорфот эдэр дьон көстүбэттэр. Улуус үрдүнэн оҕолору остуол тенниһигэр уһуйар биһир да тренер суох. Чурапчытаағы физкультура институтун бүтэрэн кэлбит үрдүк үөрэхтээх тренер Денисов Николай үлэ кыайан булбата. Холобурга эттэххэ, ыаллыы сытар улустарга Аммаҕа — 7, Чурапчыга — 6, Мэнэ Хаҥаласка — 6 теннис тренердэрэ үлэтиллэр, оҕолору спорт бу умсуданнаах көрүгнэр уһуйаллар. Ол да иһин бу улустар оҕолоро өрөспүүбүлүкэбэ инники күөҥгэ сылдьаллар. Теннис күрэхтэр кыттаары оҕолор ыраах Аллайыахаттан, Муоматтан, Орто Халыматтан тийэс олус элбэх ороскуоту көрсөн кэллэлэр. Оттон бу турар Намтан күрэххэ биһир да оҕо кытта кэлбэтин үгүс кини өйдөөбөт.

Ааспыт VI ооньууларга бу көрүгнэ Нам улууһа кэнники миэстэбэ хаалбыта: оҕолор хамаандалара кытыбатаҕа, эр дьон финалга кыайан тахсыбатахтара, дьахталлар кэнники миэстэ буолбуттара. Бу да кэнниттэн улус спортивнай салалтата туох да түмүк онгостубатаҕа хомолтолоох. Эһиил 2018 с. Аммаҕа VII ооньуулар буолуохтара. Ооньуулар хаһаайыттара, аммалар, бэлэмнэммиттэрэ ыраатта. Намна VI ооньуулар бүтээттэрин кытта, тутатына, А.А. Гоголев «Антиспин» дьээн теннис кулуубугар улахан тэрээһин ытыллыбыта. Сүрүн темата — аны 4 сылынан төрөөбүт дойдубутугар ытыллыахтаах ооньууларга остуол тенниһигэр улуспут чиеһин хайдах көмүскүүбүт? — дьээн. Онно бэлэмнэни хайдах барыахтааҕа, чопчу ким туохха эппиэттиирэ, ким кытыахтааҕа чуолкайданмаҕа. Ол кэскиллээх дьаһаныы үтүө түмүктэрэ хайыүйэ көстөн эрэллэр. Холобура, Амма улууһугар барыта 7 тре-

затыгар оҕо спортивнай оскуолатын филиала аһылыахтааҕа. Бастаан сөбүлэһиэх курдук гыммыттара, кэнники ол кэскиллээх кэпэстии кэһтэн хаалбыта. Олохтоохтор аккаастаньылар дьээн спорт министрствотын эппиэттээх үлэһитэ эппитэ. Ханна да өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн остуол, инвентарь тийибэт айдаана. Ол кэмгэ бу остуоллар Нам КСК-тыгар улахан нофорууската суох сытыахтаахтар дуо? Бу остуоллар сарсыардаттан кизэһэнгэ дьэри үлэлиэхтээхтэр: сарсыардакүнүс өттүгэр оҕо-аймах, эдэр ыччат, кизэ өттүгэр саастаах нэһилиэнньэ, бэтэрээннэр, доруобуйаларынан хааччахтаммыт дьон о.д.а. быыстала суох солбуһан киирэн иһиэхтээхтэр этэ. Ол кыайан тэриллибэт.

2011-2014 сылларга II Хомуустаах нэһилигэр Новгородов Виктор Николаевич аатынан остуол тенниһигэр олус үчүгэй турнир тэриллэ сылдьыбыта. Бу күрээби Виктор Николаевич сырдык кэриэһигэр кини аймахтара уонна дофотторо нэһиликэ дьаһалтатын тэрээһинэрин иилээн-сафаланан ытыаллара. Араас улустартан элбэх спортсмен кэлэн кытыгыны ылар, астынан-дуоһуйан барара. Биллэн турар, аҕыйах киниэхэ манньк улахан күрээби ыттар тэрээһин да өттүтэн, үп-харчы да өттүтэн ыраахаттардааҕа өйдөнөр. Ол да иһин буолуо, кэнники 3 сылга бу күрэх тохтоон хаалла.

биһир да оҕону спорт бу көрүгнэр уһуйбатаҕа.

2015 сыллаахха остуол тенниһин улустуаағы федерациятын салайааччытынан П.Л. Федоров талыллыбыта да, туох да күттүүннээх үлэ барбата. Билигин олох дафаны куоракка атын үлэбэ аһаҕыта, кинини ким да солбуйар кини көстүбэт.

Бу үһүс ыйылыбыт чачхылар бары улус спорка комитетын өттүттэн остуол тенниһигэр сөптөөх болдоомто ууруллубатын туоһулууллар. Бу көһүүн сыһыантан тутулуга суох остуол тенниһэ өрөспүүбүлүкэ үгүс улустарыгар, куораттарыгар салгыы үүнэ-сайда туруоҕа. Оттон быһаарылаах дьаһаллар ытыллыбатахтарына, Нам улууһа бу көрүгнэ салгыы хааллар хаалан иһиэбэ, тийэх миэстэбэ тэбиллэ туруоҕа. Нам күннэрин чэрчитинэн, Нам улууһа уонна спорт министрствотын икки ардыларыгар хардарыта биһиргэ үлэһити дуоҕабара түһэрсиллэннэ. Бу наһаа үчүгэй. Ол гыннан баран, бу дуоҕабарга остуол тенниһин туһунан эмиэ биһир да тыл суох.

Хата, ол оннугар Намна хаһан да харахтаан көрбөтөх бадминтон дьээн ооньуубутун сайыннарар туһунан этиллибит. Хантан ойон кэлбит ооньууну? Спорт көрүгнэ дуу, ол эбэтэр таах бириэмэни ытан араалдытааһын дуу? Итинэн сибээстээн улустуаағы спорткомитет салайааччытыгар Павел

суох. Бу чэрчитинэн ол күн I Хомуустаахха олус үчүгэй тэрээһин буолан ааста. Нэһилик баһылыга В.Г. Жирков уонна спортивнай саала дириектора С.М. Охлопков тэрээһинэринэн нэһиликэ олохтоохторо остуол тенниһин күнүн бэркэ бэлиэтээтилэр. Остуол тенниһин сөбүлээччилэр 30-ча киһи мустан түөлбөлэринэн күрэх ытыгылыһа, остуол тенниһин сайдытытын туһунан бэсиэдэ онгоһулунна, онтон Уһук Илин федеральнай уокурук оҕолорго үс төгүллээх кыайылааҕа Михаил Кылабысов маастар-кылаас биэрдэ. Бу тэрээһинтэн биһиги, ыалдыттар, олуһун астынан дьибээһиэтибит. Таба тэриннэххэ, нэһиликэ аайы остуол тенниһин сөбүлээччилэр бааллар эбит. Кинилэри түмүөххэ, көбүлүүөххэ, усулуобуйа тэрийиэххэ эрэ наада эбит. Оччоро бэйэтэ бэйэтигэр тахсан, дьон-сэргэ интэриэһэ тардыллан иһиэ этэ.

Саха сирин норуоттарын VII спортивнай ооньууларга буолара өссө да 1 сыл баар. Ол гыннан баран, бириэмэ түргэн, өрө мэнгитэн кэлиэбэ. Онон биһиги, спорт бэтэрээннэрэ, бу көрүгнэ Нам улууһун дьаһалтатын, спортивнай салалтатын өттүлэриттэн хаалыыны туоратар хамсаатылаах дьаһаллары ытыахтара дьээн эрэнэбин. Ол спорка ситиһи эрэ туһугар дьээн буолбатах. Сүрүн сыала дьон-сэргэни чэбдигирдии, ордук чуолаан, эдэр ыччаты спорт бу маассабай уонна умсуданнаах көрүгнэр уһуйуу буолар. Кини барыта тустуук, боксер, атах ооньуоччу, биллэн турар, буолбат. Уолдуун-кыыстыын, улаханньынкыралыын, эдэрдиин-эмэнниин, доруобайдыын-инбэлииттин дьону барытын түмэр кыахтаах көрүгүнэн — остуол тенниһэ буолар. Дьарыктаныһ, чөл, доруобай олоҕу түстээн, үйэбитин уһатыһ!

Бу матырыйаалы бэчээккэ бэлэмни олодохпуна, Тульскай уобалас Алексин куоратыттан үөрүүлэх сонун кэллэ. Аммагтан төрүттээх Миша Неустроевкэ ПОДА 2-с кылаастаах көпөөскөлөөх инбэлииттэр ортолоругар Россия чемпионатын бороонса мэтээлин ылары ситистэ уонна маастар нуорматын толордо!

Василий ДАНИЛОВ, спорт бэтэрээнэ

ТӨРӨӨБҮТ ТЧӨЛБЭ ТӨЙУКСУТА

Юрий Васильевич Потапов-Саргын төрөөбүт түөлбөтүн, сирин-уотун мунгура суох таптыыр, ол тапталын олус уйаҕас уус-уран тылларынан уобарастан хохуйар улахан талааннаах лирик бэйиэт буолар. Кини үгүс хоһооно төрөөбүт-үөскээбит төрүттэрин, өбүгэлэрин өтөхтөрүгэр, Ар-

бын дыкти-кэрэ айылҕатыгар, сырдык күннээх Кириэстээбэр, күндү биир дойдулаах бар дьонугар анаар.

Саргын төрөөбүт-үөскээбит айылҕатыттан киниэ быстыбатах дынгнээх патриот-бэйиэт. Дойдуттан тэйдэр эрэ, атын сиргэ кини олох тэһийбэт, санаатынан мэлдьи дойдутугар кэлэ турар:

*Санаам көңүл тойоно
Сорох кэмгэ сэмэлиир,
Курорт, улуус кишинигэр
Олох ордук диэн кэпсиир.
Санаам иккис тойоно
Эйэ дэмнээх сүбэлиир:
Алааскыттан, тыабыттан
Ханна баран куотуонгуй?*

Юрий Потапов төрөөбүт дойдутун ырайга да атастаспат санаалаах. Нуучча улуу лирик-бэйиэтэ суруйан турардаах:

*Если крикнет рать святая:
«Кинь ты Русь, живи в раю»
Я скажу: «Не надо рая,
Дайте родину мою».*

Саргын биир хоһоонугар эмиз икки оннук санаалаах этэр:

*Ырайга да тиийэн олохтун олохтун
Омнуолуу сатыахпын отой да билбэппин,
Билбэтэх эйгэбэр бэрт буола сатааммын
Дойдубун туох диэммин түһэрэн
кэпсиэмий?*

Юрий Потапов төрөөбүт түөлбөтүн, өбүгэлэрин өтөхтөрүн, Кириэстээх ту-

нунан суруллубут хоһооннорун аахпыт киһи хайдах эрэ бэйиэтин төрөөбүт дойдутугар бара сылдыбыт курдук сананар. Ааптар Арбын туһунан хас даҕаны ырыа буолар тупсаҕай хоһоонордоох, олорго мелодистар бука мелодия айан ыллыбылара буолуо.

Уопсайынан, Саргын хоһооноро үөрөдүөрэ хомоҕой кээмэйдээх тылларынан суруллубут буоланнар, ырыа айарга олус табыгастаахтар, үгүс хоһооноро философскай ис хоһоонноохтор. Сэргэ туһунан хоһоону ылан көрүүбүт:

*Ааспыт олох туохтун
Кэрэһитэ буоланнар
Элбэх өтөх, балаҕан
Күчүтэр курдук тураллар.
Тугу түһүр, биттэнэр
Бөбө-таҕа ат сэргэм?
Тугу саньыр, таайтарар
Ытык сүдү бу сэргэм.*

Кырдык даҕаны, саха киһитигэр ат сэргэтэ аан дойду киниэ буоллаҕа дии. Ыраахтан айаннаан кэлбит киһи аан бастаан ат сэргэтигэр кэлэр, оттон ыраата айанныыр киһи эмиз ат сэргэтигэр аттанар.

Географическай да өттүнэн толкуйдаан көрдөххө, ханна да турар сэргэ сир төгүрүк быһыытынан сир саарын киниэ буоллаҕа дии.

Эргэ, хаалбыт өтөххө кэлэн туран,

ааптар санаатын түһэрбэт, билигин өлбүт өтөхтөр ханан эрэ иккистээн тиллиэхтэрэ, дьон сэргэ кэлэн олохсуйуо диэн оптимистическай санаалаах этэр.

*Баҕар эмиз түөлбэлээн
Олоруова дьон-сэргэ
Буруо манна иккистээн
Дьонун-мааны ат сэргэ.*

Саргын патриот-бэйиэт эрэ буолбакка, өссө кини ырыанньык-бэйиэт буолар. Талааннаах мелодист Андрей Замятин кини хоһоонноругар олус үчүгэй матыыптары айыталыыр, онон икки талааннар кытыһан, тандем буолан, сүрдээх таһаарылаахтык, ситиһилээхтик үлэли сылдыаллар.

Ол курдук, «Кыыс кэрэ Нам сирэ» диэн Нам лирическэй гимнэ, Илья Винокуров туһунан патриотическай ырыалар уостан түспэт норуот ырыалара буоллулар. Бу икки талааннаах дьон сойуустара өссө даҕаны кэрэ айымньылары бар дьонго бэлэхтиэхтэрэ диэн эрэннилэр.

Николай Рыкунову хoduна ырыаһыта диэн ааттылларын курдук, Юрий Потаповы төрөөбүт түөлбэ ырыаһыта диэн ааттыахха сөп. Бэйэтэ эпитин курдук, Саргын «уран тыл ураты кылларын таарыйан, ийэ тыл көстүбэт күлүүһүн көрдөөн», «отуу уотун» күөдүтэн, өссө да аяа-гута туруо диэн эрэнэбит.

Сэки

ДЬЫЛҔА БЭЙИЭТЭ

Юрий Васильевич Потапов-Саргын Нам улууһун, Хатын Арбы, Арбын, Хатырык нэһилиэгэтин Ытык киһитэ. «Отуу уота» литературнай түмүү, СР суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ, биллиилээх поэт. «Чэчири чөлгийэр Нам киниэ», «Кыыс кэрэ-Нам сирэ» диэн өрөгөй ырыаларын ааптара.

Кини 2014 сылга олус тахсыылаахтык үлэлээбитэ, ол курдук ити сылга «Дойдубар, бар дьоммор», «Сүрээм сипсиэринэн» диэн хоһооннорун хомурунньуктарын таһаартарыта.

«Дойдубар, бар дьоммор» диэн хомурунньук кирири тылын ааптар «Кыыс кэрэ - Нам сирэ» диэн ааттаан, олус кылгастык манньк суруйбут: «Ириньэх бэйэбин иттиэхтээн, ийэм оннугар ийэ буолбут эбэм барахсан Татьяна Егоровна Потапова (Рехлясова) уонна олох араас мындырдарыгар, уус-уран тыл кэрэтин билэрбэр угуйбут аҕам Потапов Василий Васильевич сырдык кэриэстэригэр аньыбын» диэнтэн саҕаламмыта. Бу ааптар оҕолуу уйаҕас дууһалааһын, киһилии үтүө майгылааһын туоһулуурун киһи итэҕэйэр, эрэнэр, үөрэр, манньыйар.

Аан тылы биһиги түмсүүбүт аксакаала саамай элбэхтик аабыллар, бэчээттэнэр айымньылардаах СР суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ, поэт А.Г. Кобяков суруйбута. Кини кинигэни ыйааһынныыр, сыаналыыр: «Кими да үтүктүбэккэ, бэйэтэ туһунан тыллаах-өстөөх, дириг ис хоһоонноох хоһооннорунан кини уратылаах» диэн...

«Дойдубар, бар дьоммор» диэн бэргэлээх, сонноон, үтүлүктээн, этэрбэстээн толору таһыннаран, ситэрэн халын тастаан, кыраһыабай кыһы симээн кизэргэппит курдук бэртээхэй кинигэни дьонугар-сэргэтигэр бэлэх ууммут. Поэт хоһооноро бу таһыга рифма, аллитерация, ритм кистэлэнэриң, классика албастарын чабылхайдык туттан, ис тутулун арыһан, хоһоону суруйуу араас ньымаларын, дыкти кистэлэнгэрин маастардыы туттан, көңүл көтүтэн, ытатан-ыллатан, үөрдэн, толкуйдатан этэрин лапта этэн, сангарын абылаан, сүбэлээн-амалаан, бэркэ чочуйа сааһылаан дьонугар-сэргэтигэр ууммут айымньыларын таһыма үрдүгүн чопчута-чахчыта киһи сөбүлээн ааҕар, ырыа гынан көтүтэр кыаһын, кыамматтын кыһа тутар эбит диэн түмүккэ кэлэбин. Дьэ, ол буолар, поэт киһиэхэ дьоло, олоҕор буолбут үөрүүтэ, айар кутун дуоһуйуута.

Иккис кинигэтин ылыахха. Аата-суола «Сүрээм сипсиэринэн» диэн ааттаммыт. Кинигэ тас ойуута да оннук. Поэт киһи өтөбүн сэргэтигэр өйөнөн олохтута да, олус элбэҕи этэр. Аттыгар бу этиллэр хоһоон бэчээттэммитэ кинигэни сонун көстүүлүүр. От сыта, сүрэх сипсиэрэ, ытык сир, сыл-хонук устара түргэнин, күөх халлаан... бу кинигэ аҕардас тас көстүүтүн киһини умсугутар, долгутар сахалыы сипсиэр, кэрэҕэ, үтүөҕэ, ырааска-сырдыкка, олох кырдыгар, тапталга, үгүө ахтылланна,

онтон дуоһуйууга тириэрдэр күүһүн билэһин.

Саргын хоһоонноругар олус да ыраас, сылаас, сырдык тыһынаах кырдык ийиһи муус уутун курдук дьэңкир санаа поэты кууспут сахалыы ийиһи, аһаҕас санаа абылаабыт киһилии киһи сыһыана бу манна, дьэ дың көстүүгө ойууланар эбит дии саныгыһын...

Кирири тылын «Ааҕааччыларбар» диэн ааттаан Юрий Васильевич тус бэйиэтин ис санаатын поэтическай сыһыанынан быһаарытын, ис баҕатын поэт киһи көрөрүнэн лирическэйдик алгыһын эпийт. Бу - олус үчүгэй, сонун сүүрэн. Олох эрэйин-мунун, үөрүүтүн-көтүүтүн, абылаһын, атынгырааһын биллэр-биллэмэт күүһүн, дьол-таптал, олох уустугун, күн сырдыгын, ол гынан баран, киһиттэн үкэ бэйиэттэн тутулуктааһын оҕолоругар, сиэннэригэр, дьонноругар-сэргэлэригэр тиэрдэр.

Поэт олох бары эгэлгэтигэр сыһыаныгар киһилии сыһыан, дьон өйдүү сатыыр, эдэр киһини өйүүр, тапталга бэрини, ийэҕэ, аҕаҕа, эбэҕэ, эһэҕэ, ороҕо, сиэнгэ айылҕа айан биэрбит үтүө хаачыстыбаларын толору туһаныы сыһыаннарын инники уктан суруйар бөрүөтүн сытыылаан, поэт «оннук ээ» дэттэрэн, күн бүгүнгээһингэ диэри харса суох айанныыр олохун үөһэ-аллара түһүөлүүр, суолун солуур, айар-тутар, үүнэр-сайдар диэн сааһын кизэр хайыһан.

Аны Юрий Васильевич үтүөнү онорор санаата, үчүгэйи баҕарар дууһата баһыйан, алгыһын, ытыгылыыр дьонноругар анабыллары суруйара даҕаны, бу поэт киһи быһыытынан психолог-педагог таһымын баһылаабыта биллэр. Ол курдук элбэх биир үөлээннээхтэригэр, поэттарга, анабыл хоһоонноро үгүс. «Сүрээм сипсиэринэн» диэн кинигэтигэр миэхэ анаан үөрэн-көтөн, сүбэлээн суруйбут анабыл хоһоонноро бу кинигэҕэ үһүөлэр: «Хамаҕатта хоһууна», «Өлөксөөнгө», «Баалаама дуу, сэргээр»

Дьылҕа бэйиэтэ

Ю.В. Потаповка-Саргынга 75 сааһынан

Поэт убайбыт Саргын,
Айар куккун — Аар Сааргын!
Поэзияҕа чопчу,
Аартыккын булун, чахчы!
Үтүө-мааны киһиэхэ,
Бүгүн манна эйнэхэ!
Үчүгэйдик этиэххэ,
Баһыбалаан, иһиэххэ,
Ырыаң ыра хоһоонноро
Ыланарын тухары,
Көрөөрүң Саргынар
Көтө туруо, аһаара!
Дьылҕа поэта дэтэр,
Дьон-сэргэ сөҕө этэр
Хоһоонноро көтүүнэр,
Харса суох өртүннэр.
Александр ДУНАЕВ

БИҢИ, БИҢИ БУОЛАБЫТ, МАКСИМ КЭРЭ СИЭННЭРЭ

(Нам улууһун Хатырык нэһилиэгин «Кэскил» оҕо сайдар киинин Гимнэ)

Кэскил дэнэр киэн ааттаах
Кэрэ дэтсад дьылээхпит,
Эгил-тэҕил тэн саастаах
Кырачааннар дэнэбит.

Хатырыкпыт кэскилэ
Кэлэр кэммит эрэлэ,
Биһи-биһи буолабыт,
Максим кыра сиэннэрэ!

Хойут биһи улаатан,
Хоһуун дьоннор буолуохпут,
Хатырыгы аатырдан,
Хоһуун дьоннор дэтиэхпит.

Үөрэх-билии суолунан
Кынаттанан көтөхпүт,
Саҥа үйэ сайдылаах
Саарыннара буолуохпут.

«МАКСИМ ӨРҮҮ ТЫЫННААХХЫН»

Максим өрүү тыһынааххын
Сахаҥ дьонун сүрүбэр
Максим өрүү тыһынааххын,
Сырдык, сылаас кыым саҕар
Бүһпэт чокуур таастааххын.

Хос ырыата:
Эн, Максим чабылхай
Олобуң салҕанар,
Ыччаккар арылхай
Суол буолан арыллар.
Үтүө аатың-сураһың,
Үйэлэргэ тэнийдин!
Көңүл санаа-өркөн өй
Өрөгөйдүү туруохтун!

Хос ырыата:
Эн Максим чабылхай
Олобуң салҕанар,
Ыччаккар арылхай
Суол буолан арыллар.

Сахаҥ сирин дьолугар,
Кэлэр үйэ күнүгэр,
Максим курдук ыччаттар
Үксүү-элбии турдуннар.

Хос ырыата:
Эн Максим чабылхай
Олобуң салҕанар,
Ыччаккар арылхай
Суол буолан арыллар.

ЭРКЭЙИ БУОЛАҔА

Сахабыт сиригэр уон сэттис үйэҕэ
Сир көрө, баай көрдүү нууччалар кэлбиттэр,
Сахалар муньустан тэнгэ суох сэриигэ
Сирдэрин көмүскээн элбэхтик өлбүттэр.
Мыымах баай Лөгөйдүүн ырааһы анааран
Биир өйгө-санааҕа бар дьону түмүттэр
Кыргылыах кэриэтэ улахан омукутун
Эйэлээх олохтот ол ордук дэспиттэр.
Кыраны улахан төһө да багтаатар
Сайды киэн аартыга арыллан испитэ,
Суут-сокуон кыраны көмүскүүр-харыстыыр
Ылыктаах, ымтылаах тылларын эпийтэ.
Мыымах баай Лөгөйдүүн ырааһы анааран,
Биир өйгө-санааҕа бар дьону түмүттэр

Кыргылыах кэриэтэ улахан омукутун
Эйэлээх олохтот ол ордук дэспиттэр.
Ол кэмтэн ылата сахалар нууччалыын
Өйөһөн-өйдөһөн этэнгэ кэллэҕэ,
Мыымах баай Лөгөйдүүн эпийтэ-тыһыммыта
Олоххо туһалаах эркэийи буоллаҕа.
Мыымах баай Лөгөйдүүн ырааһы анааран,
Биир өйгө-санааҕа бар дьону түмүттэр
Кыргылыах кэриэтэ улахан омукутун
Эйэлээх олохтот ол ордук дэспиттэр.

ӨРҮҮТҮН ТЫЫННААХТАР

Уон сэттис үйэбит кыргыһы үйэтэ,
Үгүлээх, батастаах, ох саалаа киирсинтэ,
Онуоха эбилик нуучча дьон кэлиттэ,
Сахабыт бар дьонун куттарын ыспыта.

Тыһыынча алта сүүс отутун иккитэ
Бу кэмтэн аабыллар кэли дьон илиһиэ,
Кырыктаах кыргыһы дьийиһит илбиһэ
Өлөрсүү-өһөрсүү кэмнэммит кэрдийиэ.

Омуннаах охсуһу оргуйан турбута
Өстөһүү-өлөрсүү улаатан испитэ,
Саа-саадах күүһүнэн кэли дьон кыайбыта
Сахабыт бар дьону эстэрэ кэлбитэ.

Уотунан уһуулар, сатарыыр тыастардаах
Өлөрөр-өһөрөр ыарахан буудьалаах
Бу кэли омука кыргылар аналаах
Сахалар дьылҕабыт олус диэн кутталаах.

Ылыктаах тыһынан, сайаҕас санаанан
Өлүүттэн-сүтүүттэн дьоннорун харыстаан
Нам сирин өйдөөбө — Нам уола Мыымах баай
Уус Алдан ааттааҕа Лөгөйдүүн кыттыһан,
Саха дьон аатыттан ил-эйэ буоллун диэн
Сөбүлэн түһэрсэн ордубут эбиттэр.

Кыһылаах да буоллар кыайтары кыһайан
Дьаһааһы, түһэни төлөһөр буолбуттар,
Батталаах да буоллар кыргылар хаалбакка
Билигин биир тэнгэ олобу туталлар.

Утарсыы охсуһу баарын да үрдүнэн
Нам сирин чулуутун Мыымах баай үтүөтүн
Сахабыт дойдутун бар дьонун кэскилин
Төлкөтүн түстэбит үтүөтүн өйдүбүтүн.

Мыымах да, Максим да, Ылдыа да буоланнар
Киһиэхэ күндүтэ олоҕо буоларын
Бигэтик өйдөөннөр, толук да түһэннэр
Саха дьон сүрүбэр өрүүтүн тыһынаахтар.

Мыымаһы, Максими, Ылдыаны бар дьонго
Дьылҕа хаан үөһэттэн алгыстаан анаабыт,
Кыыс кэрэ — Нам сирэ, Энциэли хочото
Биһиктээн, биэбэйдээн кынаттан көтүшүт.

Киэн Саха дойдута киэн тутун дьонтуанан
Хотойдор бэртэрин үөскэппит дьолунан,
Кыргыс да үйэтин, суг-кураан күннэрин
Этэнгэ аһарбыт эрэйдээх кэмнэрин.

Уруйдааҥ! Ытыктааҥ! Бу сүдү дьоммутун
Унньуктаах, ухханнаах улахан суолларын
Айхалааҥ! Аатырдыҥ! Улуукан дьоммутун
Арчылаах, алгыстаах албаннаах ааттарын.

**Ю.В. ПОТАПОВ-САРГЫН,
Хатырык, 16.12.2016 с.**

РЕШЕНИЕ №453
с. Ергелех 13 июня 2017 года
О назначении выборов
депутатов представительного
органа и главу муниципального
образования «Тастахский
наслед»

На основании частей 2, 3 статьи 5 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» «О представительный орган муниципального образования «Тастахский наслед» решает:

1. Назначить выборы нового созыва депутатов представительного органа и главы муниципального образования «Тастахский наслед» на 10 сентября 2017 года.

2. Ответственным лицом за подготовку и проведение муниципальных выборов на территории муниципального образования «Тастахский наслед» назначить Муксунову Галину Семеновну, ведущего специалиста наследной администрации муниципального образования «Тастахский наслед».

3. Опубликовать данное решение в газете «Энсиэли» в течение пяти дней.

Председатель наследного
Совета депутатов Е.С.
Федотов

РЕШЕНИЕ
от 15 июня 2017 года №1 -
65С
О назначении выборов
депутатов представительного
органа муниципального
образования «Модутский
наслед»

В соответствии с частью 7 статьи 10, частью 8 статьи 81 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», с частями 2, 3 статьи 8 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах», Устава муниципального образования «Модутский наслед» наследный Совет решает:

1. Назначить выборы нового созыва представительного органа муниципального образования «Модутский наслед» 10 сентября 2017 г.

2. Настоящее решение опубликовать в улусной газете «Энсиэли».

3. Контроль за исполнением данного решения возлагаю на себя.
Председатель НСД:
П.Г. Сокольников

Внимание! На основании распоряжения главы МО «Ленский наслед» от 09.06.2017 №4-456 «Об установлении платных услуг населению» на время проведения Ысыаха 21 июня 2017 г. в Парке культуры и отдыха с. Намцы установлены тарифы платных услуг населению на организацию общественного питания, развлекательных и культурно-спортивных мероприятий:
Торговые места для граждан, зарегистрированных на территории МО «Ленский наслед» - 500 рублей в день;
Торговые места для аттракционов и продажи детских товаров — 1000 рублей в день;
Торговые места для продажи шашлыков — 2000 рублей в день;
Место летнего кафе для организации общественного питания — 3000 рублей в день;
Торговые места (со своими палатками) — 1000 рублей в день.

Ухулуччулаах государственной уонна политическэй деятель М.К. Аммосов төрөөбүтэ 120, Саха сирэ Россия судаарыстыбатыгар холбоспута 385, Саха АССР төрүттэммитэ 95, Саха Республикатын конституцията ыһыныллыбыта 25 сылларга, Дойду үрдүнэн Экология, Саха республикатыгар Эдэр ычат, Хатырык нэһилиэгэр «Өбүгэ» сылларыгар аналлаах «Удьуорбут улуукан тылынан – уруйдан Чабылхай Махсыыммыт» Урун тунах ыһаахха ытыллар
«ӨБҮГЭ СИТИМЭ АЛГЫСТААХ ОҢУОХАЙЫМ»
оһуохайга күөн-күрөс тосхоло
Буолар күнэ: Бэс ыйын 20 күнэ 2017 сыл.

Ытыллар сирэ: Хатырык нэһилиэгин сынныалан паарката, Оһуохай түһүлгэтэ.

Саҕаланар: 14.00ч.
Ыһаах сай бараан төрүт тына саха омук хомуһуннаах хонкунас тыастаах, холобура суох хоһоонноох, оһуор-бичик тыллаах, онкуллаах-отуордаах Ытык оһуохайыгар олохсуйар.

Этээччилэр бириэмэлэригэр эттилер даҕаны баран хаалбакка, атын этээччини өйөөннөр кынат буолан кытталлар учуоттанар;
- Уус-уран тыла-өһө, ис хоһооно, түһүлгэни тутуу, куолаһа, таһас, хамсааны сыаналаһына дьүүлүүр сүбэ балаһыанньатынан барар.

Быһаарыылар:
- Сэрэбэйи күрэхтэһии саҕаланан иннинэ эрэ ытыллар;
- Этээччи кынат дьонун бэйэтэ булан, түһүлгэ саҕаланар бириэмэтигэр бэлэм буолуохтаах;
- Этээччи этэр бириэмэтэ 10-20 мүнүүтэ буолар;

- Этээччилэр бириэмэлэригэр эттилер даҕаны баран хаалбакка, атын этээччини өйөөннөр кынат буолан кытталлар учуоттанар;
- Уус-уран тыла-өһө, ис хоһооно, түһүлгэни тутуу, куолаһа, таһас, хамсааны сыаналаһына дьүүлүүр сүбэ балаһыанньатынан барар.

ыһаахха ытыллар
саха таһаһыгар күөн-күрөс тосхоло

Буолар күнэ: Бэс ыйын 20 күнэ 2017 сыл.

Ытыллар сирэ: Хатырык нэһилиэгин сынныалан паарката, концертнай сцена.

Саҕаланар: 14.00 ч.

Күөн-күрөс сыала-соруга:
- Саха сиригэр норуотун төрүт култууратын баай үгэһин сөргүтүү, киэн аранҕа таһаары уонна тарҕаты;

- Саха норуотун айар үгэстэрин сайыннары;

- Саха национальнай таһаһын таһыны үгэһин олохтооһун уонна үйэтити.
Күөн-күрөскэ кытты:
Күөн-күрөскэ сааһыттан, олоһор сириттэн тутулуга суох ким баҕалаах кыттыны ылар. (Дьэи кэргэнинэн бөлөххө кыра оҕо кыттыны ылара көңүллэнэр).

Күөн-күрөс кыттааччылар-ыгар ирдэбил:

Кыттааччылар күөн-күрөскэ саха национальнай таһаһын көрдөрөллөр. Хас биридди кыттааччыга таһаһын көрдөрүгэр 2-5 мүнүүтэ бэриллэр. Кыттааччылар таһаһын көрдөрөллөрүгэр сөптөөхтүк анал музыканан сыанаҕа тутта-хапта сылдьарга бэлэмнээх буолаллар ирдэниллэр.

Күрэх 3 көрүнүнэн ытыллар. Хас биридди көрүннэ кыайыылаахха анал аат иһэриллэр. Күөн-күрөскэ биридиллэн уонна дьэи кэргэнинэн толорооччулар кытталлар. Биридиллэн толорооччултан усунуос – 300 солк., бөлөбүнэн толорооччултан, дьэи кэргэнтэн – 500 солк.

Кыттааччы сааһа хааччактамат.

Көрүннэрэ:

- Дьэи кэргэн бөлөбүн саһалы таһаһа;
- Эр киһи таһаһа;
- Дьахтар таһаһа.

Күрэххэ сыаналанар:

- Көрдөрүллэр таһас саһа иһин үгэстэрин тутуһан тигиллээт;
- Саха таһаһын төрүт өһнөрүн, оһуорун-мандарын тутуһан тиги;

- Сыанаҕа тутта-хапта сылдьы, көрдөрүллэр таһас өрүтэрин арыһы.

Дьүүлүүр сүбэ:

Дьүүлүүр сүбэ норуот маастардыттан, идэтигиттэн иис үлэтигэригэр, саха национальнай култууратын чинчийээччилэртэн талылан үлэлиир. Көрдөрүллэр таһас 5 бааллаах ааһынан сыаналанар. Мөккүөрдээх түгэһнэргэ дьүүлүүр сүбэ бэрэссэдэтилин куолаһа быһаарар оруоллаах.

Хатырык нэһилиэгэр «Өбүгэ» сылларыгар аналлаах

«Удьуорбут улуукан тылынан – уруйдан Чабылхай Махсыыммыт»

«Олооннох Олонхо номоҕо» Урун тунах ыһаахха олонхону толорууга күөн-күрөс тосхоло

Буолар күнэ: Бэс ыйын 20 күнэ 2017 сыл.

Ытыллар сирэ: Хатырык нэһилиэгин сынныалан паарката, ычат түһүлгэтэ.

Саҕаланар: 15.00 ч.

Сыала-соруга: Норуот уус-уран айымньытын үйэтити, олонхо эйгэтин нэһилиэннэҕэ таһаары, олонхону исти културатын үскөти, киэн аранҕа тарҕаты, олонхоһуттары, олонхону толорооччулары өйөөһүн, саһа таһас эрэр талааннары таһаары, төрүт үгэстэргэ кэнчээри ычатты сыһаары.

Сыаналаһын:

- Олонхону толоруу төрүт үгэстэрин тутуһуу маастарыстыбата;

- Нам улуһун олонхоһуттары матырыяалын туһаныта;

- Эгэлгэлээх толорооччулар; - Уобарастары арыһы маастарыстыбата;

Күөн-күрөс усулуобуйата:

Күөн-күрөскэ биридиллэн уонна бөлөбүнэн толорооччулар кытталлар. Биридиллэн толорооччултан усунуос – 300 солк., коллективтан — 500 солк. Кыттааччы сааһа хааччактамат.

Наһарадалааһын бириди-

лэн уонна бөлөбүнэн Гран-при, анал ааттар анааллар уонна хас биридди кыттааччыга сертификат.

Дьүүлүүр сүбэ:
Дьүүлүүр сүбэ идэтигиттэн норуот уус-уран айымньытын үлэтигэригэр, саха национальнай култууратын чинчийээччилэртэн талылан үлэлиир. Мөккүөрдээх түгэһнэргэ дьүүлүүр сүбэ бэрэссэдэтилин куолаһа быһаарар оруоллаах.

Билсэр телефонугут:

89142466267 – Елена Владимировна Ефремова, «Сайдам» СК директора;
89245979475 – Любовь Ильинична Левина, «Сайдам» СК уус-уран салайааччыта;
89143036550 – Мария Никитична Пинигина, «Оһуохай» тумсуу салайааччыта;
89142868791 – Ульяна Геннадиевна Наумова, «Сайдам» СК методиһа.

Ухулуччулаах государственной уонна политическэй деятель Максим Кирович Аммосов төрөөбүтэ 120, Саха сирэ Россия судаарыстыбатыгар холбоспута 385, Саха АССР төрүттэммитэ 95, Саха республикатын Конституцията ыһыныллыбыта 25 сылларга, Дойду үрдүнэн Экология, республика Эдэр ычат сылларыгар аналлаах Урун тунах ыһаахха ытыллар

«САХА ТАЛБА ТАҢАҤА»

күөн-күрөс тосхоло

Ытыллар сирэ: Нам улууһа, Нам салиэннэтин сынныалан уонна культура паарката, Эстрада түһүлгэтэ

Ытыллар күнэ-дьыла: бэс ыйын 21 күнэ 2017 сыла

Ытыллар бириэмэтэ: 14:00 чаастан

Сыала-соруга:

- саһа омуга таһнар таһаһын ураты көстүүтүн, быһыгынтаһаһын, ойуутун-мандарын, өбүгэ үгэһин үйэтити, сайыннары;

- иис културатын, ойуу-мандар, симэх үгэстэрин киэнник тэтити;

- айар талааннаах иистэннэһнэр үлэлэрин дьон сыаналыгар таһаары, уопут атас-таһы;

- өбүгэ таһаһын киэн эйгэҕэ таһаары.

Күрөс көрүннэрэ:

- оҕо толору саһалы таһаһа;
- дьахтар толору саһалы таһаһа;

- эр киһи толору саһалы таһаһа;

- дьэи кэргэн толору саһалы таһаһа.

Күрөс ирдэбиллэрэ:

- саһа таһаһа толору киэргэллээҕэ ирдэнэр (илин кэбиһэр, бастына, кур, дэйбири уо.д.а.);

- күрэххэ ааспыт ыһахтар кыайыылаахтарын урукку таһаста кыттыны ылбаттар;

- кытты иһин төлөбүр бири кийиттэн – 300 солк., дьэи кэргэнтэн – 500 солк.

- таһаһы көрдөрүү 5 мүн. таһсыа суохтаах;

- фонограмманы, фоновай музыканы туһаны кыһуулулар;

- сайаапка бэс ыйын 20 күнүгэр диэри ылыллар.

Биһирэбил көрүннэрэ:

- көрүннэринэн I, II, III миэстэ олохтонор;

- хас биридди кыттааччыга туоһу сурук туттарыллар;

- дьүүлүүр сүбэ быһаарыта бүтэһиктээх.

Билсэр аадырыскыт:

Нам сэл., Ст. Платонов уул. 1, «Нам улууһа» МТ култура-фа уонна духуобунай сайдыыга салалтата, **41-501, 89248671530**

Электроннай аадырыс: ukdrnam@mail.ru

Тэрийэр хамыһыһа

© **Коллегия юридической защиты.** Юридическая помощь по возврату водительских удостоверений, ДТП, возврат по амнистии уже лишенных прав. Официально.

8-800-35-01-002

Звонок бесплатный

17 июня (сб) ЦД им Шестакова

9:00-19:00 ОГРН:309434531600242 ИНН:434600424802 СВ-ВО: 43№002278346 ИП Лаазрев В.А.

МЕХА

северная мода

КРЕДИТ на 2 года

Кредит предоставляет ОАО «ОТП-Банк» лицензия №2766 от 27.11.2014г.

Качество, которому доверяют!

Реклама

айар дьобурдарын, уус-уран тылларын норуот бэйэтэ көрөн сыаналаһа, кыттыаҕа.

Күөн-күрөс сыала-соруга:

- Ытык оһуохайы Саха сиригэр, саһа омук олохсуйбут сирдэригэр тарҕаты-тэтити;

- Оһуохайы уус-уран айымньы быһыгынан бөһөргөтүү;

- Эдэр дьону уһуйуу, саһа тылын сүмэһинин эдэр этээччилэргэ үөрэти;

- Төрүт үгэстэри дьонго, ычакка тарҕаты, куһаһан тыһнаах сабыдыалтан тэити;

- Былыргы ытык оһуохай алгыс тылларын сөргүтэн, умнуллан эрэр духуобунай күүһүн бөһөргөтүү.

Кыайыны быһаарар ирдэбиллэр:

- Этээччи хохуйуутун ис хоһооно, уус-уран тыла, амарах алгыс тыла, үтүө дьайыылаах хоһооно;

- Этээччи куолаһа чуора-кэрэтэ, түһүлгэни тутара, саһалы таһаһа-саһа, сиэри-туому тутуһууга, хамсаһыта;

- Оһуохай түһүмэхтэрин тутуһуу (туойан саҕалаһына, хамтарыта, көтүтүүтэ, налытыта);

- Саһа түөлбэ оһуохайдарын билси, үөрэти, көбүлээһин.

Кыттааччыларга ирдэбил:

ким баҕалаах кыттар. Хас биридди кыттааччы 300 солк. усунуос төлүүр. Сайаапка биэрэргэ анкета толоруллар.

Кыттааччылар бөлөхтөрө:

7 саһыттан 17 саһыгар дылы;

17 – тэн үөһэ;

Кыайыылаахтары наһарадалааһын:

Күөн-күрөс түмүгэ бэс ыйын 20 күнүгэр Оһуохай түһүлгэтигэр куонкурус түмүгүнэн биллэриллэр, бириестэр туттарыллаллар.

Номинациялар:

Бастын этээччилэргэ бөлөхтөн биридди Гран-при уонна анал ааттар туттарыллаллар.

Хатырык нэһилиэгэр «Өбүгэ» сылларыгар аналлаах «Удьуорбут улуукан тылынан – уруйдан Чабылхай Махсыыммыт» Урун тунах ыһаахха ытыллар

«ДЫГЫЙ, ДЫГЫЙ, ДЫГЫЙЫК»

норуот ырыатыгар күөн-күрөс тосхоло

Буолар күнэ: Бэс ыйын 20 күнэ 2017 сыл.

Ытыллар сирэ: Хатырык нэһилиэгин сынныалан паарката, ычат түһүлгэтэ.

Саҕаланар: 14.00 ч.

Күөн-күрөс сыала-соруга:

- норуот ырыатын сөргүтүү, киэн эйгэҕэ таһаары;

- норуот ырыатын үйэтити;

- толоруу маастарыстыбатын үрдэти, эдэр ыччаты норуот үгэстэригэр, толоруллар ньымаларыгар сыһаары, иити;

- норуот талааннаах толорооччуларын өйөөһүн, саһа талааннары таһаары;

Күөн-күрөс усулуобуйата:

Күөн-күрөскэ биридиллэн уонна бөлөбүнэн толорооччулар кытталлар. Биридиллэн толорооччултан усунуос – 300 солк., коллективтан – 500 солк.

Кыттааччы саһа хааччактамат.

Сыаналы:

Дьүүлүүр сүбэ норуот төрүт үгэс ньыматынан толорууну, сценическэй културуны, толоруу маастарыстыбатын, ону тэнэ өбүгэ үгэскэ кубулуйбут ньымаларынан толорууну сыаналыыр.

Наһарадалааһын биридиллэн уонна бөлөбүнэн толорооччуларга Гран-при, анал ааттар уонна хас биридди кыттааччыга сертификат туттарыллар.

Хатырык нэһилиэгэр «Өбүгэ» сылларыгар аналлаах «Удьуорбут улуукан тылынан – уруйдан Чабылхай Махсыыммыт»

«Оһуор-дьарҕа тирэнсэм, солко хаарыс халадайым» Урун тунах

Понедельник, 19 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10 Контрольная закупка
12+
09.40 Женский журнал
12+
09.50 Жизнь здорово!
12+
10.55 Модный приговор
12+
12.15, 03.45 Наедине со всеми
16+
13.20, 15.15 Время покажет
16+
16.00 Мужское / Женское
16+
17.00 Давай поженмся!
16+
18.00 Вечерние Новости
18.40 Пусть говорят
16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Мажор 2»
16+
23.25 Вечерний Ургант
16+
00.00 Познер
16+
01.00 Ночные новости
01.15, 03.05 Х/ф «Смертельное падение»
16+

Вторник, 20 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10 Контрольная закупка
12+
09.40 Женский журнал
12+
09.50 Жизнь здорово!
12+
10.55 Модный приговор
12+
12.15 Наедине со всеми
16+
13.20, 15.15 Время покажет
16+
16.00 Мужское / Женское
16+
17.00 Давай поженмся!
16+
18.00 Вечерние Новости
18.40 Первая Студия
16+
19.50 Пусть говорят
16+

Понедельник, 19 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.30, 17.20, 20.25, 00.00
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 17.25, 20.30, 00.05, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.35 Д/ф «Бобби Фишер против всего мира»
16+
18.05 Х/ф «Военный фитнес»
16+
20.05 «Кубок Конфедераций. Live». Специальный репортаж
12+
21.15 Х/ф «Мечта»
16+
23.15, 02.55 Все на футбол!
12+
00.55 Баскетбол. Чемпионат Европы. Женщины. Россия - Черногория. Прямая трансляция из Чехии
03.30 Д/с «Несвободное падение»
16+
04.30 Д/ф «Долгий путь к победе»
16+
05.50 Х/ф «Двойной дракон»
16+
06.30 Х/ф «Переход подachi»
16+
08.25 Баскетбол. Чемпионат Европы. Женщины. Россия - Черногория. Трансляция из Чехии
0+
10.25 Д/ф «Выжить и преодолеть»
16+

Вторник, 20 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.30, 17.20, 21.15, 00.20, 02.55
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 17.30, 21.20, 00.25, 05.10
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.35 Х/ф «Двойной дракон»
16+
18.00 Смешанные единоборства
16+
19.30 Смешанные единоборства. UFC. Fight Night. Холли Холм против Бет Коррейя. Трансляция из Сингапура
16+
22.00 Х/ф «Лорд дракон»
12+
00.00 Десятка!
16+
00.55 Баскетбол. Чемпионат Европы. Женщины. Плей-офф. Прямая трансляция из Чехии
03.05 Д/ф «Тренеры. Live»
12+
03.35 «Кубок Конфедера-

21.00 Время
21.30 Т/с «Путин»
22.40 Т/с «Мажор 2»
16+
23.40 Вечерний Ургант
16+
00.10 Ночные новости
00.25 Х/ф «Звездная карта»
18+
02.30, 03.05 Х/ф «Суп»
16+

Среда, 21 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка
12+
09.40 Женский журнал
12+
09.50 Жизнь здорово!
12+
10.55 Модный приговор
12+
12.15 Наедине со всеми
16+
13.20, 15.15 Время покажет
16+
16.00 Мужское / Женское
16+
17.00 Давай поженмся!
16+
18.00 Вечерние Новости
18.40 Первая Студия
16+
19.50 Пусть говорят
16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Путин»
22.40 Т/с «Мажор 2»
16+
23.40 Вечерний Ургант
16+
00.15 Ночные новости
00.30 Х/ф «Молчание ягнят»
18+
02.45, 03.05 Х/ф «Моложе себя и не почувствуешь»
12+

Четверг, 22 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.25 Контрольная закупка
12+
09.40 Женский журнал
12+
09.50 Жизнь здорово!
12+
10.55 Модный приговор
12+
12.15, 03.30 Наедине со всеми
16+
13.20, 15.15 Время покажет
16+
16.00 Мужское / Женское
16+

Среда, 21 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.30, 18.30, 21.05, 23.05
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 18.40, 21.10, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.35 Х/ф «Гонки «Пущечное ядро»
16+
17.35 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
19.05 Х/ф «Тяжеловес»
16+
22.05 Д/с «Жестокий спорт»
16+
22.35 Десятка!
16+
23.15, 01.55 Все на футбол!
12+
00.00 Профессиональный бокс. Сергей Ковалёв против Андре Уорда. Реванш. Бой за титулы чемпиона мира по версиям WBA, IBF, WBO в полутяжелом весе. Дмитрий Бивол против Седрика Эгню. Трансляция из США
02.55 Х/ф «Громобой»
16+
05.45 Х/ф «Бодибилдер»
16+
07.45 Смешанные единоборства
16+
09.30 Смешанные единоборства. UFC. Fight Night. Холли Холм против Бет Коррейя. Трансляция из Сингапура
16+
11.10 Д/ф «Победное время»
16+

Среда, 21 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.30, 18.30, 21.05, 23.05
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 18.40, 21.10, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.35 Х/ф «Гонки «Пущечное ядро»
16+
17.35 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
19.05 Х/ф «Тяжеловес»
16+
22.05 Д/с «Жестокий спорт»
16+
22.35 Десятка!
16+
23.15, 01.55 Все на футбол!
12+
00.00 Профессиональный бокс. Сергей Ковалёв против Андре Уорда. Реванш. Бой за титулы чемпиона мира по версиям WBA, IBF, WBO в полутяжелом весе. Дмитрий Бивол против Седрика Эгню. Трансляция из США
02.55 Х/ф «Громобой»
16+
05.45 Х/ф «Бодибилдер»
16+
07.45 Смешанные единоборства
16+
09.30 Смешанные единоборства. UFC. Fight Night. Холли Холм против Бет Коррейя. Трансляция из Сингапура
16+
11.10 Д/ф «Победное время»
16+

Среда, 21 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.30, 18.30, 21.05, 23.05
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 18.40, 21.10, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.35 Х/ф «Гонки «Пущечное ядро»
16+
17.35 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
19.05 Х/ф «Тяжеловес»
16+
22.05 Д/с «Жестокий спорт»
16+
22.35 Десятка!
16+
23.15, 01.55 Все на футбол!
12+
00.00 Профессиональный бокс. Сергей Ковалёв против Андре Уорда. Реванш. Бой за титулы чемпиона мира по версиям WBA, IBF, WBO в полутяжелом весе. Дмитрий Бивол против Седрика Эгню. Трансляция из США
02.55 Х/ф «Громобой»
16+
05.45 Х/ф «Бодибилдер»
16+
07.45 Смешанные единоборства
16+
09.30 Смешанные единоборства. UFC. Fight Night. Холли Холм против Бет Коррейя. Трансляция из Сингапура
16+
11.10 Д/ф «Победное время»
16+

Четверг, 22 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.55, 16.10, 21.15, 04.55
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 16.15, 21.25, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
15.00 Россия футбольная
12+
15.30 Д/ф «Скорость как предчувствие»
16+
16.45 Х/ф «Лорд дракон»
12+
18.45 Д/ф «Тренеры. Live»
12+
19.15, 10.25 Профессио-

17.00 Давай поженмся!
16+
18.00 Вечерние Новости
18.40 Первая Студия
16+
19.50 Пусть говорят
16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Путин»
23.45 Вечерний Ургант
16+
00.20 Ночные новости
00.35 На ночь глядя
16+
01.30, 03.05 Х/ф «Приключения Форда Ферлейна»
18+

Пятница, 23 июня

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00
Новости
09.10, 05.30 Контрольная закупка
12+
09.40 Женский журнал
12+
09.50 Жизнь здорово!
12+
10.55, 04.30 Модный приговор
12+
12.15 Наедине со всеми
16+
13.20, 15.15 Время покажет
16+
16.00 Мужское / Женское
16+
17.00 Жди меня
16+
18.00 Вечерние Новости
18.45 Человек и закон
16+
19.50 Поле чудес
16+
21.00 Время
21.30 Победитель
23.10 Вечерний Ургант
16+
23.55 Городские пижоны
18+
01.00 Х/ф «Джон и Мэри»
16+
02.50 Х/ф «Лучший любовник в мире»
16+

Суббота, 24 июня

06.00, 10.00, 12.00
Новости
06.10 Наедине со всеми
16+
07.00 Х/ф «Вий»
12+
08.35 Смешарики. Новые приключения
08.50 Смешарики. ПИН-код
09.00 Игрой, гармонь любимая!
12+
09.45 Слово пастыря
12+

Среда, 21 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.50, 17.25, 21.35, 01.25
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 17.30, 01.05, 05.15
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
14.55 Х/ф «Тренер»
12+
16.55 ТОП-10 UFC. Лучшие нокаутеры
16+
17.55, 21.55 ФОРМУЛА-1. Гран-при Европы. Свободная практика. Прямая трансляция
19.30 Х/ф «Громобой»
16+
21.40 Все на футбол!
12+
23.30 Х/ф «Бойцовский срыв»
12+
02.05 Д/ф «Долгий путь к победе»
16+
02.35 Все на футбол! Афиша
12+
03.35 Передача без адреса
16+
04.05 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
05.05 «Реальный футбол». Специальный репортаж
12+
06.00 Х/ф «Закусочная на колёсах»
12+
08.05 Д/ф «Тренеры. Live»
12+
08.35 Д/ф «Пантани»
16+
10.30 Х/ф «Бодибилдер»
16+

Пятница, 23 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00, 13.25, 14.50, 17.25, 21.35, 01.25
Новости
13.05 Зарядка ГТО
0+
13.30, 17.30, 01.05, 05.15
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты
14.55 Х/ф «Тренер»
12+
16.55 ТОП-10 UFC. Лучшие нокаутеры
16+
17.55, 21.55 ФОРМУЛА-1. Гран-при Европы. Свободная практика. Прямая трансляция
19.30 Х/ф «Громобой»
16+
21.40 Все на футбол!
12+
23.30 Х/ф «Бойцовский срыв»
12+
02.05 Д/ф «Долгий путь к победе»
16+
02.35 Все на футбол! Афиша
12+
03.35 Передача без адреса
16+
04.05 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
05.05 «Реальный футбол». Специальный репортаж
12+
06.00 Х/ф «Закусочная на колёсах»
12+
08.05 Д/ф «Тренеры. Live»
12+
08.35 Д/ф «Пантани»
16+
10.30 Х/ф «Бодибилдер»
16+

Суббота, 24 июня

12.30 Д/с «Вся правда про...»
12+
13.00 Все на Матч! События недели
13.30 Х/ф «Чудо с косичками»
12+
15.00 Х/ф «Малыш-каристик»
16+
17.25 Все на футбол! Афиша
12+
18.25 Автоинспекция
12+
18.55 «Тотальный разбор» с Валерием Карпиным
12+
19.55, 21.30, 23.05, 00.25
Новости
20.00, 08.00 Фёдор Емельяненко. Путь «Императора»
16+
21.35, 00.35, 05.00
Все на Матч! Прямой эфир. Аналитика. Интервью. Эксперты

10.15 К юбилею актрисы. Наталья Варлей. «Свадьбы не будет!»
12+
11.20 Смек!
12+
12.15 Идеальный ремонт
12+
13.15 На 10 лет моложе
16+
14.00 Вокруг смеха
12+
15.45 Это касается каждого
16+
16.50 Кто хочет стать миллионером?
16+
18.00 Вечерние Новости
18.15 Точь-в-точь
16+
21.00 Время
21.20 Сегодня вечером
16+
23.00 Х/ф «Вкус чудес»
16+
00.50 Х/ф «Жада скоростии»
12+
03.15 Х/ф «Гром и молния»
16+
05.00 Модный приговор
12+

Воскресенье, 25 июня

06.00, 10.00, 12.00
Новости
06.10 Ералаш
06.45 Х/ф «Перед рассветом»
12+
08.25 Часовой
12+
08.55 Здоровье
16+
10.15 Непутевые заметки
12+
10.35 Пока все дома
12+
11.25 Фазенда
12+
12.15 Идеальный ремонт
12+
13.15 Теория заговора
16+
14.10 Маршалы Победы
16+
16.20 Берлин 41-го. Делали сильнее
12+
17.45 Афтар жжот
16+
18.50 Концерт Максима Галкина
16+
21.00 Воскресное «Время»
22.30 Что? Где? Когда?
23.40 Тайные общества. Маски конспираторов
12+
00.40 Х/ф «Опасный Джонни»
16+
02.25 Х/ф «Приятная поездка»
16+
04.25 Контрольная закупка
12+

Среда, 21 июня

21.55 ФОРМУЛА-1. Гран-при Европы. Квалификация. Прямая трансляция
23.15 Все на футбол!
12+
23.55 Д/ф «Тренеры. Live»
12+
01.15 Х/ф «Воин»
16+
04.00 Д/с «Жестокий спорт»
16+
04.30 Д/ф «Емельяненко vs Митрион»
16+
05.45 Баскетбол. Чемпионат Европы. Женщины. 1/2 финала. Трансляция из Чехии
0+
07.40 «Фёдор Емельяненко. Live». Специальный репортаж
16+
09.30 Д/ф «После боя»
16+
10.00 Смешанные единоборства. Bellator. Фёдор Емельяненко против Мэтта Митриона. Чейл Соннен против Вандерлея Сильвы. Фил Дэвис против Райана Бейдера. Бой за титул чемпиона в полутяжелом весе. Прямая трансляция из США

Воскресенье, 25 июня

12.30 Смешанные единоборства. Bellator. Фёдор Емельяненко против Мэтта Митриона. Чейл Соннен против Вандерлея Сильвы. Фил Дэвис против Райана Бейдера. Бой за титул чемпиона в полутяжелом весе. Прямая трансляция из США
13.00 Все на Матч! События недели
12+
13.30 Диалог
12+
14.00 ТОП-10 UFC. Лучшие нокаутеры
16+
14.30 Х/ф «Малыш-каристик-2»
16+
17.00 Автоинспекция
12+
17.30 Х/ф «Закусочная на колёсах»
12+
19.30, 21.05, 00.05
Новости
19.35 Смешанные единоборства. Bellator. Фёдор Емельяненко против Мэтта Митриона. Чейл Соннен против Вандерлея Сильвы. Фил Дэвис против Райана Бейдера. Бой за титул чемпиона в полутяжелом весе. Трансляция из США
16+
18.00 Саха сирэ
12+
18.15 Тья сирэ
16+
18.45 Күнчээн
12+
19.00 Якутия
12+
19.15 Дойдум дьоно (Хотун Булугу ТВ)
16+
19.30 Считю важным
12+
20.30 Саха сирэ-Якутия
12+
21:00 Сайынгы эфир
16+
22:00 Биһикчээн
16+
22:15 Уйулээх хоһооннор (Бэрдьыгэс ТВ)
16+
22:30 Саха сирэ-Якутия
12+

РОССИЯ 1

Понедельник, 19 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Специальный корреспондент
12+
01.45 Т/с «На солнечной стороне улицы»
12+

Вторник, 20 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Среда, 21 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Четверг, 22 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Пятница, 23 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Суббота, 24 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Воскресенье, 25 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

ром Соловьёвым
12+
01.45 Т/с «На солнечной стороне улицы»
12+

Среда, 21 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Четверг, 22 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Пятница, 23 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Суббота, 24 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

Воскресенье, 25 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьёвым
12+

01.10 Х/ф «По семейным обстоятельствам»
12+
04.00 Города воинской славы. Кронштадт
12+

Пятница, 23 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Юморина
16+
23.20 Х/ф «Мой белый и пушистый»
12+
01.25 Торжественное открытие 39-го Московского международного кинофестиваля
12+
02.40 Х/ф «Сорокапятка»
12+

Суббота, 24 июня

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном
12+
11.40, 14.40, 17.20, 20.45
Вести. Местное время
11.55 Т/с «Пыльная работа»
12+
14.55 Т/с «Тайны следствия»
12+
17.40 Прямой эфир
16+
18.50 60 Минут
12+
21.00 Т/с «Плюс Любовь»
12+
23.15 Вечер с Владимиром Соловьё

Уһулуччулаах государственной уонна политической деятель Максим Кирович Аммосов төрөөбүтэ 120, Саха сирэ Россия судаарыстыбатыгар холбоспута 385, Саха АССР төрүттэммитэ 95, Саха республикатын Конституцията ылыныллыбыта 25 сылларыгар, Дойду үрдүнэн Экология, республикага Эдэр ыччат сылларыгар аналлаах Үрүн тунах ыһааха ытытыллар

«ӨБҮГЭ ҮГЭБИН УТУМНААН»

Фольклор көрүннэригэр күөн-күрөс тосхоло (оһуохай, дэгэрэн ырыа, тойук)

Ытытыллар күөн-дьыла: Нам улууһа, Нам сэлиэннэтин сыннаан уонна культура паарката, Оһуохай түһүлгэтэ

Ытытыллар күөн-дьыла: бэс ыйын 21 күнэ, 2017 сыл

Ытытыллар бириэмэтэ: 14:00 чаастан

Сыала-соруга: - саха нуруотун духуобунай культуратын, нуруот тылынан уус-уран айымньытын үтүө үгэстэрин үйэтити, дьонно-сэргэ үгэстэрин, сайыннары, үтүө үгэстэрин үйэтити;

- төрөөбүт уус-уран тыл барба баайын, хоһуйар хомоҕой тылын киэнник туттууну көбүлээһин; саҥа ааттары арыыйы;

Күрөс көрүннэригэр: - оһуохай - дэгэрэн ырыа - тойук.

Күрөс ирдэбиллэрэ: - күрэххэ 14 саастарыттан үөһэ саастаахтар кытталлар; - кыттааччы сахалыы таҥастааҕа ирдэнэр;

- кыттааччы 3 көрүнтэн ханнык баҕарар көрүнгөр талан кытара көңүллэнэр, көрүнгө ахсын усунуос туспа төлөнөр; - кыттыы иһин төлөбүр биер кийиттэн - 300 солк., бөлөхтөн - 500 солк.;

- сайаапка бэс ыйын 20 күнүгэр диэри ылыллар.

Оһуохайы таһаары ирдэбиллэрэ: - биердиилээн дьон кытталлар;

- оһуохай этээччи уус-уран тылын баайа, дьүһүйүүтэ, үн-күүтүн тэтимэ, түһүлгэтин тутара, куолаһын кэрэтэ сыаналанар;

Дэгэрэн ырыаны толору ирдэбиллэрэ: - биердиилээн дьон кытталлар;

- нуруот ырыата сахалыы инструменнан доһууолланара көңүллэнэр;

- ырыаһыт куолаһын кэрэтэ, хамсаньыта, көрөөччүгэ тиэрдиитэ сыаналанар;

Тойук ирдэбиллэрэ: - биердиилээн дьон кытталлар;

- тойуксут хоһуйуутун ис хоһооно, уһа-урана, куолаһын кэрэтэ, кылыһаҕа, уһун тыһына, хамсаньыта, көрөөччүгэ тиэрдиитэ сыаналанар;

Биһирэбил көрүннэригэр: - көрүнгөригэр I, II, III миэстэ олохтонор;

- хас биердии кыттааччыга туоһу сурук туттарыллар;

- дьүүллүүр сүбэ быһаарыыта бүтэһиктээх.

Билсэр аадырыскыт: Нам сэл., Ст. Платонов уул. 1, «Нам улууһа» МТ культура уонна духуобунай сайдыыга салалтата, 41-501, 89248671530

Электроннай аадырыс: ukdrnam@mail.ru Тэрийэр хамыһыһыа

Уһулуччулаах государственной уонна политической деятель Максим Кирович Аммосов төрөөбүтэ 120, Саха сирэ Россия судаарыстыбатыгар холбоспута 385, Саха АССР төрүттэммитэ 95, Саха республикатын Конституцията ылыныллыбыта 25 сылларыгар, Дойду үрдүнэн Экология, республикага Эдэр ыччат, олонхоһут, нуруот ырыаһыта, ССРС суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ Е.Г. Охлопков - Буоратай төрөөбүтэ 120 сылларыгар аналлаах Үрүн тунах ыһааха ытытыллар

«ОЛОНХО ДОЙДУТУН ТҮҮҮЛГЭТЭ» олонхо толоруутугар күөн-күрөс тосхоло

Буолар сирэ: Нам улууһа, Нам сэлиэннэтин сыннаан уонна культура паарката, моҕол ураһа

Буолар күөн-дьыла: бэс ыйын 21 күнэ 2017 с.

Буолар бириэмэтэ: 14:00 ч.

Тэрийээччилэр: «Ленскэй нэһилиэк» муниципальнай тэриллии дьаһалтата;

«Нам улууһа» МТ культура уонна духуобунай сайдыыга салалтата;

П.П. Ядрихинский - Бэдьээлэ аатынан Олонхо дьыэтэ.

Күрөс сыала-соруга: - саха улуу олонхоһуттарын ааттарын үйэтитэн, кинилэр олонхолоругар, толорор уратыларыгар болгомтону ууруу; - саха нуруотун духуобунай баайа - олонхо үгэс буолбут толоруутун сөргүтүү, үйэтити; олонхону толоруу утумун сайыннары;

олонхону биердиилээн уонна бөлөбүнэн толоруу ньыматын үйэтити, сайыннары; - саҥа ааттары, талааннары арыыйы;

Сыаналааһын сүрүн ирдэбиллэрэ: олонхону толорууга үгэс буолбут ньыманы туттуу; түөлбө олонхотун уратытын толоруу;

олонхону толорооччу тылын-өһүн баайа, тэтимэ, ырыатын-тойугун арааһа, олонхо тутулун, онкулун көрөөччүгэ тиэрдиитэ;

Нам улууһун олонхоһуттарын олонхолорун толоруу биһирэнэр;

кыттааччы сахалыы таҥастааҕа ирдэнэр;

Кыттааччылар: Бастагы бөлөх: оҕо сайдар кийин иитиллээччилэрэ (4 саастарыттан - 7 саастарыгар диэри);

Иккис бөлөх: оскуола оҕолоро (7 саастарыттан - 17 саастарыгар диэри);

Үһүс бөлөх: ыччат дьон (18 саастарыттан - 35 саастарыгар диэри);

Төрдүс бөлөх: орто саастаах дьон (35 саастарыттан үөһэ);

Бөлөбүнэн кытты: сааһа хааччахтаммат.

Күрөскэ биердиилээн уонна бөлөбүнэн кытты көрүллэр. Кытты бэрээдэгэ сэрэбиэйин сааннаһылар. Сыаналааһын саастарынан биердиилээн уонна бөлөбүнэн көрүллэр.

Тэрээһин ирдэбиллэрэ: олонхону толоруу бириэмэтэ хааччахтаах (10-15 мүнүүттэтэн уһо суохтаах);

сайаапка бэс ыйын 19 күнүгэр дьылы Олонхо дьыэтигэр эбэтэр төлөпүнөн нөнүө ылыллар;

кыттааччы усунуоһа - 300 солк, бөлөбүнэн кытты иһин - 500 солк;

Биһирэбил көрүннэригэр: хас биердии сааһынан бөлөххө уонна бөлөбүнэн кыттааччыларга 1, 2, 3 миэстэ олохтонор;

хас биердии кыттааччыга туоһу сурук туттарыллар; дьүүллүүр сүбэ быһаарыыта бүтэһиктээх.

Билсэр аадырыскыт: Нам улууһа, Нам с., Октябрьскай уул. 1 к., П.П. Ядрихинский - Бэдьээлэ аатынан Олонхо дьыэтэ, тел: 89656765655.

Тэрийэр хамыһыһыа

© ПОУ «НТШ ДОСААФ России» приглашает всех желающих на новый набор по подготовке водителей ТС категории «А» «В» «С» «Д» «Е», трактористы категории «В», «Е», «С».

Стоимость обучения категории «В» - 18000 руб. Студентам и учащимся школ стоимость обучения 17000 руб. (при предъявлении студенческого билета).

Обращаться по адресу: с. Намцы, Намский улус, ул. И.

Винокурова, 15. К.т. 8(41162) 41-224, 8 968 155 0460, 89141096374 можно ватсап

© ООО МКК «ДЕНЕЖНЫЙ ПОТОК» предлагает займы ЭКСПРЕСС от 0,7% в день

Рассмотрение заявки до 15 минут

Адрес доп. офиса: с. Намцы, ул. И. Винокурова, д. 3

Режим работы: пнд-птн с 9-00 до 18-00 обед с 13-00 до 14-00

Тел. 8-914-281-77-57

Условия займа: Процентная ставка - 1 выдача 1,20% в день (438,00% годовых), 2-4 выдача 1,00% в день (365,00% годовых), 5 и последующие выдачи 0,70% в день (255,50% годовых). Сумма займа - первая выдача 1000-10000 рублей, последующие выдачи 1000-15000 рублей. Срок - первая выдача 5-15 дней, последующие выдачи 5-30 дней. Заем предоставляется в российских рублях. Платежи заемщика по договору: в конце срока займа оплачивается сумма займа, сумма начисленных процентов. Требования к заемщикам - возраст от 21 до 70 лет, подтверждение платежеспособности. Обеспечение займа - не требуется. В случае просрочки проценты на сумму долга начисляются, штраф за неисполнение обязательств 20% годовых от суммы просроченной задолженности.

Общество с ограниченной ответственностью Микрокредитная компания «Денежный поток», 677000, г. Якутск, ул. Орджоникидзе, д. 17, офис 217, ОГРН 1131447013390, ИНН/КПП 1435272065/143501001, Свидетельство о записи в реестре МФО №6511303698004292. Реклама

© ООО «Возрождение» реализует горный песок организациям, частным лицам. Заключаем договора на поставку. Тел. 89142708452 Лицензия ГИГ 01337 ГЭ

© Продается 3-х комнатная квартира с мебелью, 64 кв.м., ц.о., в 2-х квартирном каркасно-щитовом жилом доме, расположенном в центре с. Намцы. Вся инфраструктура (школы, детсады, магазины, улусная администрация, поликлиника, автовокзал и прочее) села в шаговой доступности. Квартира очень теплая, есть рядом круглогодичный водопровод, газ. Документы на квартиру оформлены с земельным участком. Цена 1 300 000 рублей, при рассрочке платежа на 2 года, при продаже без рассрочки значительная скидка.

Обращаться после 19 час. по тел. посредников 89141026884, 89142370735

© Продается 2-этаж частный дом в центре с. Намцы. 156 кв.м. с гаражом 2 места. Участок 20 соток, баня, кладовки, огород. Один собственник, все документы готовы к продаже. Торг.

К.т. 89841134217

© Продается земельный участок 15 соток в с. Намцы (Көчү). Сухой, ровный. Свет, газ рядом. Документы в собственности.

Обр. по тел. 89644231326, 89644231334

Считать недействительным утерянные права на вожделение моторной лодки АВ 987693 от 07.06.2011 г. и судовой билет Д №480717 от 07.06.11 г. на имя Ширяева Афанасия Пиковича

Считать недействительным утерянные права на моторную лодку АВ №987812, выданный Намским участком ГИМС РС(Я) от 12.07.2011 на имя Федорова Ивана Владимировича

УҺУРЭХ ТЫТТАР

Убайдаатар убайыт УЙБААН БУБЯКИН — ЧӨНӨЧӨК

Аллар 85 сааһын туолан, айар кутун чөкөтөн, Хас биердии тарбаһын аахтара талаана аһыллан Үгэтэ-хоһооно, ырыата-тойуга, ууһа-урана, Хомултаннаах оһохчута ахтыллан Бар дьонун-сэргэтин, «Отуу уотун» тула түмтэ, Саха суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ дэтэ. Үлэлээбит үлэтэ республикага «үтүөлээх» аатырда, Төрөөбүт Эңсиэли хочотун үрдүктүк ааттатта. Ситиһилибит силиһэ өссө сайдан тарбаатын, Ытык кийибит уһуйбут ыччата утумун салбаатын, Саҥа үйэ хаамытыгын күөрэччи көтөхтүн, Билингни үөрэви баһылаан, инникини өтө түһүөхтүн! Баҕарабыт Иван Афанасьевичка чэгийн доруобуйаны, уһун толору дьоллоох олоһу, таптал иһийиллээх сиэннэр элбээн иэйэр үөрүүлэрин-көтүүлэрин! Сирдээви бары баар үтүөнү, ыраас күннээх айылгы кэрэтин!

Эвэрдэни кытта Бөтүрөөп-Алгыс дьыэ кэргэттэрэ

Үлэ, медицина ветерана, убаастабыллаах МАРИЯ СПИРИДОНОВНА! 80 сааскын туолбуккунан ис сүрэхпититтэн эвэрдэлибит!

Эн 40-тан тахса сүт тухары дьон доруобуйатын туһугар үлэлээбит кэм-нэргэр үлээҕэ бэринигинэн, олоххо дулуургунаан, истин, эйэбэс сыһыангынан дьон-сэргэ ытыктабылын, махталын ылбытыгын. Тубдиспансерга отуттан тахса сүл сэллиги утары бэриниллээхтик үлэлээн, төрөөбүт дойдугар сэллигинэн ыалдыы лаппа намтыгырыгар эн үлэн түмүгэ эмиз баар. 10 сыл устата поликлиникага 25 сыл нуруот сэтээтэлинэн талыллан, энкилэ суох үлэлээбитин. Баҕарабыт эйиэхэ чэгийн доруобуйаны, оҕолорун, сиэннэрин, аймахтарыгын тапталларынан угуттаммыт нус-хас олоһу, уһун үйэни, уйгуу-бийагы.

Кийи балыһа коллектива, профкома, диспансер коллектива

Күндү тапталлаах кэргэммин, Аар тойон аҕабытын, эйэбэс эһэбитин, хос эһэбитин, I Хомуस्ताах Бочуоттаах кийитин, тыа хаһаайыстыбатын, үлэ бэтэрээнин СЕРГЕЕВ ПЕТР ГРИГОРЬЕВИЧЫ самаан сайын сатыылаан, өнүрүк куйаас өңөйөн турар кэрэ кэмигэр 80 сааскын томтоочу туолбут үөрүүлээх күнүгүнэн үөрэн-көтөн туран итиитик-истинник сахалыы сыйаһас тылынан уруйдуубут, айхал ааттааһын, эвэрдэ эгэлгэтин аныыбыт!

Эн көнө-көрсүө майгыгынан, кийэн холку көбүскүөнөн, биһиги туспутугар күннэтэ кыһамныгынан дирин ытыктабылы, тапталы үөскэтэбин, олоххо эрэли, кийэн сырдык санааны саҕаһын.

Күндү кийибитигэр баҕарабыт ыалдыары кизэр илгэн, кырдыһыга бэриммэккэ сүүрү-көтө сылдыаргар, күндү сиэннэрин мичээр-дэринэн, барыбыт тапталынан угуттанан, аймах-билэ дьонун ытыктабылын ылан, өссө да уһундук олоһорго. Баҕа санааҕар барбаара туруохтун, алгыспыт үтүөгө, санаабыт сырдыга эйиэхэ тиийиэхтин.

Биһиги дьоллоохтук-соргулаахтык олоһорбут, доруобай, чөл сылдыарбыт туһугар мэлдьи күннэтэ кыһалларыгын, биһиэхэ тапталын, күүс-көмө буоларыгын иһин сиргэ тиийэ сүгүрүйүбүт, махтанабыт! Олус күүскэ таптыбыт, сыллыбыт, ыга кууһабыт!

Эвэрдэни кытта: кэргэнин Ксения Николаевна, кыргыттарын, күтүөттэрин, сиэннэрин, сизэннэрин

Таптыыр кэргэммин, аҕабын, эһэбитин ИННОКЕНТИЙ ВАСИЛЬЕВИЧ КОЛПАШНИКОВЫ 55 сааскын туолар бэлиэ күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит! Эн биһиги туспутугар кыһамныгы, сылаас сыһыаныгын, өрүү истин сүбэн иһин махтанабыт. Кытаанах доруобуйаны, бары үчүгэи, олоххо актыыбынай позициялаах үөрэ-көтө, үлэли-хамсыы сылдыарга, уһун, дьоллоох олоһу ис сүрэхтин баҕарабыт.

Кэргэнин, кыһыгын, күтүөтүн, сиэннэрин

Убаастабыллаах ТАТЬЯНА ИННОКЕНТЬЕВНА, үтүө үлэн түмүгүнэн «Социалистическай үлэ туйгуна» буолбуккунан ис сүрэхтэн итии-истин эвэрдэ!

Баҕарабыт өссө да үрдүк ситиһиллэри, доруобуйаны, дьыэ кэргэнгэр этэннэ буолууну. Сыралаах үлэн инникитин да сыаналана турдун.

О.И. Соловьева

Коллектив Намского педагогического колледжа поздравляет с наградением нагрудным знаком Министерства образования и науки Республики Саха (Якутия) «Надежда Якутии» ФАДЕЕВУ САХАЯНУ БОРИСОВНУ, преподавателя иностранного языка.

Желаем Вам дальнейшей плодотворной работы, новых идей и удач во всех начинаниях, семейного счастья и благополучия.

МАХТАЛ

«Ойуурдаах куобах охтон биэрбэт, дьонноох киһи тутайбат» диэн мээнэбэ этиллибэтэ буолуо. Бу өс хоһоонунан салайтаран, саҕалааһын буоллун. Миэхэ Базова уулуссага дьыт туттарга учаастак биэрбиттэрэ. Былыргыга РАЙПО гараһын оннута. Мин сиэннэрбин кытта дьыт туттаары гынабыт. Ол гынан баран, сатыы киһи хаамар сирэ да суох буолуор диэри барыта бөх, мас, тимиэр арааһа. Гараһы көтүрүбүт мастара, урукку бөхтөрө барыта сытан хаалбыт. Киһи хараһынан көрөн саллар суола, хаһан да кыайан хомулдуо суох курдук. Ол да буоллар, эр санаа ылынан, дьыт миэстэтин таһаарынар былааннанныбыт, ол эрэн киһи илиитинэн хомуйар кыага суох. Бульдозер трактор наймылаһан, уһун күнү быһа бөхтүгүн астардыбыт, бөһүн-саһын биер сиргэ мустардыбыт. Онтон ону тизийиитэ биер улахан боппууос буолла. «Хайдах гынабыт?» диэн биер түбүккэ түстүбүт. Бэйэбит туох да транспорта суох ыалга ыарахан боппууос.

Өр сылларга үлэлээбит тэрилтэбэр ОДьКХ салайааччыларыгар көмө көрдөөн тиийдим. Хаҕа, дьонум хап-сабар, түргэник быһааран, тизлэригэр туох ханнык транспорт наадаатын билээри учаастакка илэ бэйлэлэрэ тиийэн сыаналаан, погрузчик уонна самосвал массына анаатылар. Уолаттар табаарыстарынан суботунньуктаан, бу хас эмэ сылы быһа муньуллубут бөбү икки кун устата тохтоло суох үлэлээн, таһан, ыраастаан кэбистилэр. Этэргэ дьылы, киһи ыраастаммыт сирин көрөн сүрээз чэпчи түстэ.

Онон, өр сылларга үлэлээбит, улуска биллэр биер улахан тэрилтэ коллективыгар, директор Игнатьев Николай Васильевичка, директор солбуйааччытыгар Охлопкова Валентина Ивановнага, профком председателигар Кокарев Сергей Григорьевичка, завгар Игнатьев Семен Николаевичка уонна суоппардарга истин, барба махталбын тириэрдибим. Эһиги урут үлэлээн ааспыт ветераннаргытыгар истин сыһыангытыгар, көмөбүтүгэр олус диэн сүһүөхтээх бэйэм сүгүрүйэн туран махтанабын. Эһиги атын тэрилтэлэр салайааччыларыгар, эдэр дьонго холобур буоллун диибин. Баҕарабын эһиэхэ туйгун доруобуйаны, дьыт кэргэнгитигэр дьолу-соргуну, эппиэтинэстээх уонна түбүкүтү үлэбит таһаарылаах, үрдүк ситиһиллээх буоллун. Күн аайы саһаны, кэрэни айа-тута турун.

Евгения Ефимовна Трунина, үлэ, тыыл ветерана, I группалаах инбэлиит

КЭРИЭСТЭБИЛЭР

Күндүтүк саныыр, таптыыр, ахтар көргөним, оңолорум адала...

Алеша 1973 с. олунуу 27 күнүгэр Нам улуунун Нам элииниңэтигэр...

Кыра сылдьан билигэ олус тардыһылаах, элбэх хамсаанылаах эбит. Оҕо саадыгар сылдьан араас спортивнай, культурнай тэрээниниңгэ көхтөөктүк кытара...

1991 с., оччотооҕу ыччат курдук, Алексей Сэбиэскэй аармыйа кэчкигэр ынгырыллан, 2 сыл сулууспалы барбыта. Сулууспалы барытын салалтатыттан Алеша төрөппүттэригэр үчүгэй иитилирин иһин Махтал сурук кэлбит. Аармыйаттан кэлэн баран, Граф Бизергинээби профтехучилищега суоплар идатин талан үөрэнэ, олохун сүрүн идэтин баһылыыр. Кини омук ханнык бабарар техниканын көрүнгүн баһылыы тутар буолбута. Төһө да үлэ үөһүгэр сырыттар, сөбүлүүр дьарыктарына — волейболу, баскетболу бырахаптаабыттан чугас табаарыстара, дыно киэн тутталлара.

Ити кэмнэргэ Алексей көргөнөммитэ. Саҥа ыалга бастагынан уол оҕо — Платон күн сиригэр көрбүтэ. Кинилэр олохтору туспа, атын ыалга, улааппыта.

Алексей дьынгээх тапталын — Катюшаны (Екатерина Леговна Габышеваны) көрсүбүтэ. Бу көрсүһүү дьоллоох саҥа ыалы төрүттээбитэ. Барыбыт үөрүүбүтүгэр дьоллоох дьиз көргөн бизэс оҕону — Ганяны (15 саастаах), Виканы (14 с.), Виталины (4 с.), Эльдары (3 с.) уонна Кристинаны төрөппүттэрэ. Кристинканы, хомойуох иһин, аҕыйах ыйдааҕар өлөр өлүү илдьэ барбыта.

Алексей тапталлаах кэргэн, аҕа, быраат уонна оҕо этэ. Кинини дьонно ис дууһатыттан куруук көмөлөһө сылдьарын өйдүүбүт. Ону араас элбэх махтал суруктар, грамоталар туоһулууллар. Аҕа быһыытынан эппиэтинэһин толорорун оҕолор сылдыбыт, үөрэммит саадтарын, оскуолаарын салалталара бэлиэтиллэр. Алексей олоҕу сизэрдээхтик көрөрө, ону дьон кыһалҕа түбэспит кэмнэригэр көмөлөспүтэ да туоһулуур. Дьиз кэргэнигэр аҕа баһылык быһыытынан киэн-куон дьиз тутан хааларда, уһаайбатын ситэрдэ-хотордо, уус быһыытынан үксүн бэйэтин илиитинэн онорбута, туспабыта.

Алексей суоппардаабытын тухары наар улахан массыынаҕа үлэлээбитэ. Кини билиитин-көрүүтүн биригэ үлэлээбит табаарыстара сыаналаан, ханнык бабарар ыарахан үлэни итэҕэйлэрэ. Дальнөбойщик ыарахан үлэтин сүгөн, республика хоту улуустарыгар таһаарса тиэйэрэ. Идэтин чачы баһыан, селиэннэтин олохтоохторун кыһалҕаларын кытта быһаарсар этэ. Ону «Ленский нэһилиэк» МТ дьаһалтатыттан «Индивидуальному предпринимателю за добросовестный труд в благоустройстве родного села, за огромный вклад в проведении VI спортивных игр народов РС(Я) в с. Намцы в июле 2014 г.» грамота туоһулуур.

Тапталлаах кэргэним, күннэтэ ахтар аҕабыт, суохтуур быра-

атым, табаарыспыт, эн сырдык мөссүөнүң, ыраас дууһаң, амаарах санааң сүрэхпитигэр мэлдьи баар.

Ыарахан кэмнэрбитигэр күүс-көмө буолбут туох баар аймахтарыгыгар, табаарыстарыгыгар барҕа махталбытын тиэрдэбит.

Сивцевтэр дьиз кэргэн

Биһиги тапталлаах ийэбит, ээбит, хос ээбит, хос-хос ээбит Винокурова Татьяна Даниловна, Герой ийэ, үлэ, тыыл ветерана, Саха республикатын тыатын хаһаайыстыбатын бочуоттаах ветерана, улуус, нэһилиэк бочуоттаах киһитэ, бу дьыл бас ыйын 13 күнүгэр күн сириттэн барбыта номнуо биир сыла буолла.

Ийэбит, ээбит олус аламаҕай, күн курдук сылааһы, сырдыгы эрэ сыдыаайа сылдыбыт буолан, биһиги сүрэхпитигэр куруук истинг ахтылҕан буолан инэ сылдыа. Кини олохтоо олоҕо төһө да ыараханын иһин олус дьулуурдаах уонна чарылхай.

Ийэбит 1930 с. олунуу 4 күнүгэр Салбан нэһилигэр Агафья уонна Данил Винокуровтарга бастагы оҕонун күн сиригэр көрбүтэ. Кыра саастарыгар быраатына тулайыаха хаалан, бастаан дьонноругар итиллэллэр. Ол сэрйи кэмнэргэ этэ, ас-танас кэмчи, суоҕун кэриэтэ, онон күһүн сылааска үөрэнэн иһэн, тымныы түһүүтэ үөрэммэккэ олохоро. Ол кэмгэ нэһилиэк дьаһалтатын дьаһалынан 11 тулайыаха хаалбыт оҕолору атынан суорҕанна суулаан Хатырык интернаттарга киллэрэллэр. Биир сыл олонор, үөрэнэн иһэн 1942 с. Хамаҕаттаҕа детдом арыллан, онно кэлэр. Быраата дэлби баһыран атын детдомна барар, онук иккиэн араас хаалаллар. Детдом олоҕо бастаан утаа наһаа мөлтөх этэ, онтон кэлин сир тутсан барбыт. Манна олонор оҕолор улахан дьону кытта отук мастарын бэ-

лэмнээһингэ, бурдук туорааһын хомуйууга, оҕуруот көрүүтүгэр, луукка сылдыбаллара. Улаатан баран, 12-13 с. от биригээдэтигэр күһүн үөрэнээхтэригэр диэри улахан дьону кытта биригэ үлэлээбиттэрэ. Үлэҕэ олус сыстаҕас, көмөлөһүмтүө буолан, кыһынын поварга иһит сууйууга, ас астаһынгга көмөлөһөрө. Ол иһин повара куруук ыңгыран көмөлөһүннэрэр уонна кыра да буоллар ас бэрсэрэ. Ону ийэбит олус истингик куруук махтана саныыра. Ово сааһа детдомна ааспыт буолан, куруук манньк этэрэ: «Детдом баар буолан биһиги, сэрйи тулайыахтара, тыыннаах орпуппунт», - диэн.

Сэрйи кэнниттэн детдомтан тахсар сааһа кэлиитэ, ханна да барар сирэ суох буолан, аны эмиэ онно хаһаайыстыбаҕа ынахтары көрөөччүнэн хаалар. Ол сылдьан 1950 с. аҕабытын Бурнашев Илья Акимовичи көрсөн, ыал буолан оҕолонолор. Иккиэн, тулайыах кэриэтэ дьон, (аҕабыт Ус Алдан Кэптэниттэн таайыгар Бурнашев Иван Николаевичка итиллэ кэлэр) дьонунаан дьукаах олонор, бастаан колхозка, онтон совхозка ийэбит ыанньыксыгынан, аҕабыт сылгыһытынан үлэлииллэр. Утуу-субуу уон оҕолонолор. Төһө да ыарахан үлэҕэ сырыттар, сарсыарда эрдэлээн кэтэх сөһүтүн көрөн, оҕолоругар сарсыардаангы аһылыктарыгар күөрчөх онгонор бэлэмниирэ. Киэһэ хойукка диэри кыраһыын лаампа сырдыгар иистэнэрэ, танас сууйара, сарсыарда сир килиэптэрин буһаран, аны кырлар ыарыйдахтарына аанһа утуйбакка да үлэтигэр барара. Үлэтигэр куруук инники кирбиилэргэ сылдыра, үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэрэ. Ону кини элбэх грамоталара, махтал суруктара, наҕараадалара туоһулууллар.

Элбэх оҕолоох буолан, дьонугар кырырҕатан, дьиз туттан саҕалыыллар. Хамастарын кырыян, совхозтан сууда ылан 1975 с. дьылээригэр кириллэр. Ол кэннэ аҕабыт оһолонон, кэлин үтүөрөн баран, кыра да хамнаска көмө буоллун дьиз үлэҕэ кирилэр. Онон ийэбит сөбөтөх

кэриэтэ хамнаһынан оҕолорун аһатар-таһынарар туһугар үлэлээн-хамсаан кэлээхтээтэ.

Оҕолор улаатан утуу-субуу ыал буолан, дьиз тутталларыгар ийэлээх аҕабыт төһүү күүс буолбуттара. Ийэбит олус асчыт, иистэннэг буолан, аныгы былааччыларын ыһахтарга кэтэрибит. Иис-уус өттүгэр эмиэ наһаа талааннаах, өссө чэпчэки үлэҕэ сылдыбыта буоллар, барыны бары онороу, тигиз эбит. Кыра эрдэхпитинэ бэргэһэбитин, үтүлүкүтүн, куобах түүтэ кытылыан, истээн сорҕото андаатар тастаах буолара. Үтэрбэстэрибин тигэн, олус кыраһыаһы баһа быһсапкалаан, оҕуруулаан тигэрэ. Школьной формаларыт, халта соннору тигэрэ, астаабыт аһа олус миньигэс буолара. Сааһыран пенсияга олонор улууска бастын лэппиэскэ күрээ-рүр кыттан миэстэлэһэрэ. Кэлин, бу уонча сыл, наар кылынан, сизэлинэ тигинэн дьарыгырбыта. Ол курдук, араас сэлэспэлэри, тубетейкалары, киэргэллэри, суумкалары, олбохтору о.д.а. тигэн атылыан, оҕолоругар көмөлөһөрө. Онгоһуктарынан араас быһса-тапкаларга көхтөөхтүк кыттар.

Ийэбит өссө биир үчүгэй хаачыстыбатынан буолар — олоххо күүстээх тардыһыта, куруук көхтөөх позицията. Ол курдук, кини нэһилиэк, улус да тэрээниниңгэр, күрэхтэригэр куруук актыбыһнайдык кыттарга, кыттыһара. Кырдаастар саҥа дьыллааһы бырааһынньыктарыгар араас маскарад онгосторо. Ыһахтарга сахалыы таһас, киэргэл тиктэн көхтөөхтүк кыттар, бириистээх миэстэлэргэ тиксэрэ. Кыаҕа баарынан барытыгар «эс», «суох» диэбэккэ кыттан иһэрэ.

Оҕолорун барытын ыал онгосторун, сизэнэрин көрөтөгүн, биир дьонун олоҕу олонор ааста диибит.

Биһиги ийэбит, ээбит, хос ээбит, хос-хос ээбит олохтоо барыбытыгар холобур, истин санаа буолан сүрэхпитигэр куруук инэ сылдыаҕа.

Оҕолоро, кийиттэрэ, күтүөттэрэ, сизэннэрэ

Table with 2 columns: Name and Description. Includes entries for Zinaida Semenovna, Hatyrskaya, and others.

Table with 2 columns: Name and Description. Includes entries for Zinaida Semenovna, Hatyrskaya, and others.

Table with 2 columns: Name and Description. Includes entries for Hatyrskaya, Zinaida Semenovna, and others.

Table with 2 columns: Name and Description. Includes entries for Hatyrskaya, Zinaida Semenovna, and others.

Table with 2 columns: Name and Description. Includes entries for Hatyrskaya, Zinaida Semenovna, and others.

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ. ОТДЕЛЛАР: редакторы солбууааччы — 41332, хаһыаты тангыы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунуу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ШИ №ТУ14-0216. Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьизит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга кирибит суруктар төнөрүллүбөттөр. Автор этэрэ хаһыат санаатын мэлдьи биир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата. Редакция, издатель аадырыһа: 678380, СР, Нам улууһа, Нам сэл., Ст. Платонова уул., 1, 2 корп. Типография аадырыһа: 678380, СР, Нам улууһа, Нам сэл., Заложная уул., 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, тангылына уонна бэчээтигэр сыаҕар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Ст. Платонова уул., 1, 2 корп. Формата А3. Кээмэйэ 2 бэчээт. лисс Көмүл сыананан атылланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1375 Бэчээккэ илии баттаньтын графика — 12:00 ч. 15.06.2017 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 15.06.2017 с.